Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B** **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 94/25/EB**

1994 m. birželio 16 d.

dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pramoginiais laivais, suderinimo

(OL L 164, 30.6.1994, p. 15)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/44/EB 2003 birželio 16 d.	L 214	18	26.8.2003
►**M2**	Europos Parlamento ir tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1882/2003 2003 m. rugsėjo 29 d.	L 284	1	31.10.2003

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 94/25/EB

1994 m. birželio 16 d.

dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pramoginiais laivais, suderinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([2]),

veikdami Sutarties 189b straipsnyje nustatyta tvarka ([3]),

kadangi vidaus rinka turi apimti vidaus sienų neturinčią teritoriją, kurioje yra užtikrintas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas;

kadangi įvairiose valstybėse narėse galiojančių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pramoginių laivų saugos techninius reikalavimus, taikymo sritis ir turinys skiriasi; kadangi dėl tokių skirtumų vidaus rinkoje gali atsirasti kliūčių prekybai ir nevienodos konkurencijos sąlygos;

kadangi nacionalinių teisės aktų derinimas yra vienintelis būdas šias laisvos prekybos kliūtis pašalinti; kadangi atskiros valstybės narės negali šio siekimo tinkamai įgyvendinti; kadangi ši direktyva nustato tik tuos reikalavimus, kurie yra esminiai pramoginių laivų judėjimo laisvei;

kadangi ši direktyva turėtų būti taikoma tiktai pagal ISO standartus nustatomo minimalaus 2,5 m ir maksimalaus 24 m ilgio pramoginiams laivams;

kadangi techninių kliūčių šalinimas pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių srityje tokiu mastu, kokiu jų negalima pašalinti visų valstybių narių savitarpišku lygiavertiškumo pripažinimu, turėtų būti grindžiamas 1985 m. gegužės 7 d. Tarybos rezoliucijoje ([4]) nustatytu naujuoju požiūriu, kuris reikalauja apibrėžti esminius saugos reikalavimus ir kitus bendrai gerovei svarbius aspektus; kadangi 100a straipsnio 3 dalis numato, jog savo pasiūlymus dėl sveikatos, saugos, aplinkos ir vartotojų apsaugos Komisija grįs aukšto lygio apsauga; kadangi esminiai reikalavimai sudaro kriterijus, kuriuos turi atitikti pramoginiai laivai, nebaigti statyti laivai ir jų atskiros bei įmontuotos sudedamosios dalys;

kadangi dėl to ši direktyva nustato tik esminius reikalavimus; kadangi, norint palengvinti užduotį įrodyti esminių reikalavimų atitiktį, pramoginiams laivams ir II priede nurodytoms jų sudedamosioms dalims reikia suderintų Europos standartų; kadangi darniuosius Europos standartus rengia privačios įstaigos ir tie standartai turi išlikti neprivalomi; kadangi šiam tikslui Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (Cenelec) yra pripažintos įstaigos, kompetentingos priimti darniuosius standartus, atitinkančius 1984 m. lapkričio 13 d. pasirašytas Komisijos ir šių dviejų įstaigų bendras bendradarbiavimo gaires; kadangi šioje direktyvoje suderintas standartas yra techninė gaminio charakteristika (Europos standartas arba suderinimo dokumentas), vienos ar kitos iš šių įstaigų arba abiejų priimta Komisijos raginimu pagal 1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyvą 83/189/EEB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką ([5]), ir pagal pirmiau paminėtas bendrąsias nuostatas;

([1]) OL C 123, 1992 5 15, p. 7.
([2]) OL C 313, 1992 11 30, p. 38.
([3]) 1992 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 337, 1992 12 21, p. 17); 1993 m. gruodžio 16 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 137, 1994 5 19, p. 1); 1994 m. kovo 9 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 91, 1994 3 28).
([4]) OL C 136, 1985 6 4, p. 1.
([5]) OL L 109, 1983 4 26, p. 8. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 88/182/EEB (OL L 81, 1988 3 26, p. 75).

▼B

kadangi, atsižvelgiant į rizikos, susijusios su pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių naudojimu, pobūdį, reikia nustatyti vertinimo, kaip laikomasi direktyvos esminių reikalavimų, procedūras; kadangi šios procedūros turi būti nustatytos atsižvelgiant į galimą pramoginiams laivams ir jų sudedamosioms dalims būdingą rizikos laipsnį; kadangi dėl to kiekvienai atitikties kategorijai reikia nustatyti atitinkamą procedūrą arba kelių lygiaverčių procedūrų pasirinkimą; kadangi nustatytos procedūros atitinka 1993 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimą 93/465/EEB dėl atitikties įvertinimo procedūrų įvairiuose etapuose taikomų modulių ir ženklinimo atitikties ženklu CE ir jo naudojimo taisyklių, kurios skirtos naudoti techninio derinimo direktyvose ([1]);

kadangi Taryba yra nustačiusi, jog ženklą CE tvirtina gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas Bendrijoje; kadangi tas ženklas reiškia, kad pramoginis laivas ir jo sudedamosios dalys atitinka visus Bendrijos teisės nustatytus ir tam gaminiui taikomus esminius reikalavimus ir įvertinimo procedūras;

kadangi reikia, kad valstybės narės, kaip nustatyta Sutarties 100a straipsnio 5 dalyje, galėtų imtis laikinų priemonių, kad būtų apribotas arba uždraustas pramoginių laivų ar jų sudedamųjų dalių pateikimas į rinką ir naudojimas, kai jie kelia ypatingą pavojų asmenų ir, tam tikrais atvejais, naminių gyvulių ar turto saugai, jeigu toms priemonėms yra taikoma Bendrijos kontrolės tvarka;

kadangi asmenys, kuriems taikomi pagal šią direktyvą priimti sprendimai, turi žinoti tų sprendimų motyvus ir jiems prieinamus būdus juos apskųsti;

kadangi reikia nustatyti pereinamojo laikotarpio tvarką, kuri leistų parduoti ir eksploatuoti pramoginius laivus ir jų sudedamąsias dalis, pagamintas pagal reikalavimus, galiojančius valstybėje narėje šios direktyvos priėmimo dieną;

kadangi šioje direktyvoje nėra jokių nuostatų, ribojančių pramoginio laivo naudojimą atidavus jį eksploatuoti;

kadangi pramoginio laivo konstrukcija gali turėti poveikio aplinkai, jei tas laivas skleidžia taršias medžiagas; kadangi dėl to šioje direktyvoje reikia įrašyti tas nuostatas dėl aplinkos apsaugos, kurios reglamentuoja pramoginio laivo konstrukciją jo tiesioginio poveikio aplinkai atžvilgiu;

kadangi šios direktyvos nuostatos neturėtų varžyti valstybių narių teisės laikantis Sutarties nustatyti tokius navigacijos reikalavimus, kuriuos jos mano esant reikalingus tam tikruose vandenyse, kad būtų apsaugota aplinka, vandenų kelių struktūra ir užtikrinta vandenų kelių sauga, jeigu dėl tų reikalavimų pramoginio laivo nereikia šioje direktyvoje nenurodytu būdu modifikuoti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

▼M1

1 straipsnis

Taikymo sritis ir apibrėžimai

1. Ši direktyva taikoma:

a) atsižvelgiant į projektą ir konstrukciją:

   i) pramoginiams ir nebaigtiems statyti laivams;

   ii) asmeniniams laivams;

   iii) II priede nurodytoms sudedamosioms dalims, Bendrijos rinkai pateikiamoms atskirai ar skirtoms įmontuoti;

b) atsižvelgiant į teršalų išmetimą:

   i) varomiesiems varikliams, įmontuotiems ar konkrečiai skirtiems įmontuoti pramoginiuose ir asmeniniuose laivuose;

([1]) OL L 220, 1993 8 30, p. 23.

▼M1

ii) varomiesiems varikliams, įmontuotiems laivuose, kuriuose atliekami „esminiai variklio pakeitimai”;

c) atsižvelgiant į triukšmo skleidimą:

i) pramoginiams laivams su varomaisiais laivagalio varikliais be vientisinio išmetimo ar bortinio varomojo variklio įrenginiais;

ii) pramoginiams laivams su varomaisiais laivagalio varikliais be vientisinio išmetimo ar įmontuotais bortiniais varomaisiais varikliais, kai šie laivai yra kapitališkai perdaromi ir per penkerius metus nuo perdarymo palaipsniui pateikiami Bendrijos rinkai;

iii) asmeniniams laivams;

iv) užbortiniams varikliams ir varomiesiems laivagalio varikliams su vientisiniu išleidimu, skirtiems įmontuoti pramoginiuose laivuose;

d) gaminiams, paminėtiems a punkto ii papunktyje bei b ir c punktuose, šios direktyvos nuostatos taikomos tik pirmą kartą juos pateikus rinkai ir (arba) atidavus eksploatacijai po to, kai įsigaliojo ši direktyva.

2. Į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka:

a) atsižvelgiant į 1 dalies a punktą:

i) laivai, skirti tik lenktynėms, taip pat ir lenktyninės, ir mokomosios valtys, skirtos irklavimui, jei gamintojas jas priskyrė šiai kategorijai;

ii) kanojos ir kajakai, gondolos ir pedalais varomi laivai;

iii) burinės banglentės;

iv) banglentės, įskaitant variklių varomas banglentes;

v) iki 1950 m. suprojektuoti autentiški istoriniai laivai ir jų pavienės kopijos, pagamintos daugiausia iš autentiškų medžiagų ir gamintojo paženklintos atitinkamomis etiketėmis;

vi) eksperimentiniai laivai, jei jie paskui nėra pateikiami Bendrijos rinkai;

vii) asmeniniam naudojimui pastatyti laivai, jei jie paskui per penkerius metus nėra pateikiami Bendrijos rinkai;

viii) laivai, specialiai skirti plaukioti su įgula ir gabenti keleivius komerciniais tikslais, nepažeidžiant 3 dalies a punkto, būtent tie, kurie yra apibūdinti 1982 m. spalio 4 d. Direktyvoje 82/714/EEB, nustatančioje vidaus vandens kelių laivų techninius reikalavimus ([1]), nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus;

ix) povandeniniai laivai;

x) laivai su oro pagalve;

xi) laivai su povandeniniais sparnais;

xii) laivai, varomi išorinio degimo garo varikliais, kurių kuras yra anglis, koksas, malkos, mazutas ar dujos;

b) atsižvelgiant į 1 dalies b punktą:

i) varomieji varikliai, įmontuoti ar konkrečiai skirti įmontuoti:

— vien lenktynėms skirtuose laivuose ir gamintojo paženklintuose atitinkamomis etiketėmis,

— eksperimentiniuose laivuose, jei jie paskui nėra pateikiami Bendrijos rinkai,

— laivuose, specialiai skirtuose plaukioti su įgula ir gabenti keleivius komerciniais tikslais, nepažeidžiant 3 dalies a punkto, būtent tuose, kurie yra apibūdinti Direktyvoje 82/714/EEB, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus,

— povandeniniuose laivuose,

— laivuose su oro pagalve,

— laivuose su povandeniniais sparnais;

([1]) OL L 301, 1982 10 28, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

▼M1

ii) iki 1950 m. suprojektuoti autentiški istoriniai varomieji varikliai ir jų pavienės kopijos, negaminami serijiniu būdu ir įmontuoti laivuose, nurodytuose 2 dalies a punkto v ir vii papunkčiuose;

iii) asmeniniam naudojimui pagaminti varomieji varikliai, jei jie paskui per penkerius metus nėra pateikiami Bendrijos rinkai;

c) atsižvelgiant į 1 dalies c punktą:

— visi laivai, nurodyti šios dalies b punkte,

— asmeniniam naudojimui pastatyti laivai, jei jie paskui per penkerius metus nėra pateikiami Bendrijos rinkai.

3. Šioje direktyvoje taikomi tokie apibrėžimai:

a) „pramoginis laivas" – tai kiekvienas bet kurio tipo ir bet kokį varomąjį būdą naudojantis sportui ir pramogoms skirtas laivas, kurio korpusas yra nuo 2,5 iki 24 m ilgio matuojant pagal atitinkamus suderintus standartus. Tai, kad tas pats laivas galėtų būti naudojamas frachtavimui ar pramoginio plaukiojimo mokymui, nekliudo jam taikyti šios direktyvos, kai jis pateikiamas rinkai pramogų tikslams;

b) „asmeninis laivas" – tai trumpesnis nei 4 m laivas, naudojantis vidaus degimo variklį, turintį vandens srauto pompą kaip pirminį varymo šaltinį, ir suprojektuotas taip, kad jį valdo žmogus ar žmonės, sėdėdami, stovėdami ar klūpėdami ant korpuso, o ne jo ribose;

c) „varomasis variklis" – tai bet koks kibirkštimi ar suspaudimu uždegamas vidaus degimo variklis, naudojamas stūmimui į priekį, įskaitant bortinius dvitakčius ir keturtakčius, varomuosius laivagalio su ar be vientisinio išleidimo bei užbortinius variklius;

d) „dideli variklio pakeitimai" – variklio pakeitimai, kuriuos atlikus:

— variklis gali viršyti teršalų skleidimo ribas, nustatytas I priedo B dalyje, išskyrus įprastą variklio dalių pakeitimą, kuris nekeičia teršalų skleidimo charakteristikų, arba

— padidina projektinę variklio galią daugiau kaip 15 %;

e) „kapitalinis laivo perdarymas" – tai laivo perdarymas, kurį atlikus:

— keičiasi laivo varymo būdas,

— atliekami dideli variklio pakeitimai,

— pakeičia laivą taip, kad jis laikomas nauju laivu;

f) „varymo būdas" – tai mechaninis būdas, kuriuo yra varomas laivas, ypač vandensraigčių ar mechaninio varymo vandens srautu sistemos;

g) „variklių šeima" – tai gamintojo į grupes suskirstyti varikliai, kai tikimasi, kad jie pagal savo konstrukciją turės panašias išmetamųjų teršalų charakteristikas ir kurie atitiks šios direktyvos reikalavimus išmetamiesiems teršalams;

h) „gamintojas" – kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, kuris projektuoja ir gamina gaminius, kuriems taikoma ši direktyva, ar turi šį gaminį suprojektuotą ir (arba) pagamintą ir ketinantis jį savo vardu pateikti rinkai;

i) „įgaliotasis atstovas"– kiekvienas Bendrijoje įsisteigęs fizinis ar juridinis asmuo, gavęs gamintojo rašytinį įgaliojimą veikti jo vardu atsižvelgiant į pastarojo įsipareigojimus pagal šią direktyvą.

▼B

2 straipsnis

Pateikimas rinkai ir pradėjimas eksploatuoti

1. Valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog 1 straipsnio 1 dalyje paminėti gaminiai gali būti pateikti rinkai ir pradėti eksploatuoti naudojant juos pagal paskirtį tik tuo atveju, jei jie, būdami teisingai sukonstruoti ir eksploatuojami, nekelia grėsmės asmenų saugai ir sveikatai, turtui ar aplinkai.

▼B

2. Šios direktyvos nuostatos nekliudo valstybėms narėms laikantis Sutarties priimti nuostatų, reglamentuojančių tam tikruose vandenyse navigaciją siekiant apsaugoti aplinką, vandens kelių sistemą ir užtikrinti vandens kelių saugą, jeigu dėl to nereikia šią direktyvą atitinkančių laivų modifikuoti.

3 straipsnis

Esminiai reikalavimai

1 straipsnio 1 dalyje paminėti gaminiai turi atitikti I priede nustatytus esminius saugos, sveikatos, aplinkos ir vartotojų apsaugos reikalavimus.

▼M1

4 straipsnis

1 straipsnio 1 dalyje nurodytų produktų laisvas judėjimas

1. Valstybės narės nedraudžia, neriboja ir nekliudo pateikti rinkai ir (arba) pradėti savo teritorijoje eksploatuoti 1 straipsnio 1 dalyje paminėtų gaminių, turinčių IV priede paminėtą ženklą „CE”, rodantį, kad jie atitinka visas šios direktyvos nuostatas, įskaitant II skyriuje nustatytas atitikties procedūras.

2. Valstybės narės nedraudžia, neriboja ir nekliudo pateikti rinkai nebaigtų statyti laivų, jei gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas arba už pateikimą rinkai atsakingas asmuo pagal III priedo a punktą deklaruoja, jog jie yra skirti tam, kad juos užbaigtų kiti.

3. Valstybės narės nedraudžia, neriboja ir nekliudo pateikti rinkai ir (arba) pradėti eksploatuoti II priede paminėtų sudedamųjų dalių, turinčių IV priede paminėtą ženklą „CE”, rodantį, kad jos atitinka atitinkamus esminius reikalavimus, kai prie šių dalių pridedama rašytinė XV priede numatyta atitikties deklaracija ir pagal III priedo b punkte paminėtą gamintojo, Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo arba, importuojant iš trečiosios šalies, pagal kiekvieno tas sudedamąsias dalis Bendrijos rinkai pateikiančio asmens deklaraciją jos yra skirtos tam, kad būtų įmontuotos pramoginiuose laivuose.

4. Valstybės narės nedraudžia, neriboja ir nekliudo pateikti rinkai ir (arba) pradėti eksploatuoti:

— bortinių ir varomųjų laivagalio varomųjų variklių be tiesioginio išmetimo,

— variklių, kurių tipas patvirtintas Direktyva 97/68/EB ([1]), atitinkantys II etapą, numatytą šios direktyvos I priedo 4.2.3. punkte, ir

— variklių, kurių tipas patvirtintas Direktyva 88/77/EEB ([2]),

kai gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas pagal XV priedo 3 dalį deklaruoja, kad pramoginiame ar asmeniniame laive pagal gamintojo pateiktą instrukciją įmontuotas variklis atitinkantis šios direktyvos reikalavimus, taikomus išmetamiesiems teršalams.

5. Prekybos mugėse, parodose, demonstravimo ir kituose renginiuose valstybės narės nedaro jokių kliūčių rodyti šios direktyvos neatitinkančius 1 straipsnio 1 dalyje paminėtus gaminius, jei matomu ženklu aiškiai nurodoma, kad tokie gaminiai negali būti pateikti rinkai ar pradėti eksploatuoti tol, kol nenustatyta jų atitiktis.

6. Jei 1 straipsnio 1 dalyje paminėtiems gaminiams dėl kitų dalykų yra taikomos kitos direktyvos, kurios taip pat nustato žymėjimą ženklu „CE”, pastarasis rodo, kad tokie gaminiai atitinka ir tų kitų direktyvų

([1]) 1997 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/68/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su priemonėmis, mažinančiomis vidaus degimo variklių, įrengiamų ne kelių mobiliosiose mašinose, dujinių ir kietųjų dalelių teršalų kiekį, suderinimo (OL L 59, 1998 2 27, p. 1). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/63/EB (OL L 227, 2001 8 23, p. 41).

([2]) 1987 m. gruodžio 3 d. Tarybos direktyva 88/77/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių priemones, kurių būtina imtis dėl transporto priemonių dyzelinių variklių skleidžiamų dujinių teršalų, suderinimo (OL L 36, 1988 2 9, p. 33). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/27/EB (OL L 107, 2001 4 18, p. 10).

▼M1

nuostatas. Ženklas „CE” rodo, jog gaminiai atitinka taikomas direktyvas ar jų dalis. Šiuo atveju, išsami informacija apie gamintojo taikomas minėtas direktyvas, kaip jos paskelbtos *Europos Sajungos oficialiajame leidinyje*, turi būti pateikiama pagal tas direktyvas reikalaujamuose ir tokius gaminius lydinčiuose dokumentuose, atitikties patvirtinimuose ar instrukcijose.

▼B

5 straipsnis

Valstybės narės daro prielaidą, kad 1 straipsnio 1 dalyje paminėti gaminiai, atitinkantys atitinkamus pagal suderintus standartus priimtus nacionalinius standartus, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos bendrijų oficialiajame leidinyje*, atitinka 3 straipsnyje paminėtus esminius reikalavimus; valstybės narės skelbia tokių nacionalinių standartų nuorodas.

6 straipsnis

1. Jei valstybė narė ar Komisija yra tos nuomonės, kad 5 straipsnyje paminėti suderinti standartai ne visiškai atitinka 3 straipsnyje paminėtus esminius reikalavimus, Komisija ar valstybė narė praneša apie tai Direktyva 83/189/EEB įsteigtam komitetui, nurodydama savo motyvus. Komitetas skubiai pateikia savo nuomonę.

Atsižvelgdama į komiteto nuomonę, Komisija informuoja valstybes nares, jei atitinkami standartai turėtų būti pašalinti iš 5 straipsnyje paminėtų publikacijų.

2. Komisija, laikydamasi šio straipsnio 3 dalies, gali imtis bet kurios priemonės, kad užtikrintų, jog ši direktyva iš tikrųjų yra taikoma vienodai.

▼M2

3. Komisijai padeda nuolatinis komitetas (toliau - Komitetas).

Kai daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB ([1]) 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

▼B

4. Nuolatinis komitetas dar gali nagrinėti bet kurį su šios direktyvos taikymu susijusį ir paties pirmininko ar valstybės narės prašymu iškeltą klausimą.

▼M1

6a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Dalinius I priedo B dalies 2 skirsnio ir C dalies 1 skirsnio pakeitimus, kurie yra būtini atsižvelgiant į techninių žinių raidą ir naujus mokslinius įrodymus, išskyrus tiesioginius ir netiesioginius teršalų išmetimo ar triukšmo skleidimo vertės bei *Froude* skaičiaus ir p. d. koeficientų vertės pakeitimus, priima Komisija, kuriai padeda pagal 6 straipsnio 3 dalį sudarytas nuolatinis komitetas, veikiantis kaip priežiūros komitetas 2 dalyje nurodyta tvarka. Svarstomi klausimai apima ir etalonines kuro rūšis bei standartus, kurie bus naudojami bandymams teršalų išmetimui ir triukšmo skleidimui nustatyti.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nurodytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Komisija nustato savo darbo tvarkos taisykles.

([1]) 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimas 1999/468/EB, nustatantis Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką (OL L 184, 1999 7 17, p. 23).

▼B

7 straipsnis

Apsaugos nuostata

▼M1

1. Jei valstybė narė nustato, kad produktai, priklausantys 1 straipsnio taikymo sričiai ir turintys IV priede paminėtą ženklą „CE”, nors yra teisingai suprojektuoti, sukonstruoti, tinkamai įmontuoti, prižiūrimi ir naudojami pagal numatytą paskirtį, gali kelti grėsmę asmenų saugai ir sveikatai, turtui ar aplinkai, ji imasi visų reikiamų laikinų priemonių, kad pašalintų juos iš rinkos arba uždraustų ar apribotų jų pateikimą rinkai ir (arba) atidavimą eksploatacijai.

▼B

Apie kiekvieną tokią priemonę valstybė narė nedelsdama informuoja Komisiją, nurodydama savo sprendimo motyvus, ypač jei neatitikties priežastis yra ta, kad:

a) nesilaikoma 3 straipsnyje paminėtų esminių reikalavimų;

b) neteisingai taikomi 5 straipsnyje paminėti standartai, jeigu tvirtinama, kad tie standartai buvo taikomi;

c) patys 5 straipsnyje paminėti standartai turi trūkumų.

2. Komisija kuo greičiau su suinteresuotomis šalimis pradeda konsultacijas. Jeigu po tokių konsultacijų Komisija nustato, kad:

— tos priemonės yra pateisinamos, ji nedelsdama apie tai informuoja valstybę narę, kuri ėmėsi tos iniciatyvos, ir kitas valstybes nares; tais atvejais, kai šio straipsnio 1 dalyje paminėtas sprendimas yra susijęs su standartų trūkumais, Komisija, pasikonsultavusi su suinteresuotomis šalimis, per du mėnesius pateikia šį reikalą svarstyti 6 straipsnio 1 dalyje paminėtam komitetui, jei sprendimą priėmusi valstybė narė ketina jo laikytis, ir pradeda 6 straipsnio 1 dalyje paminėtą procedūrą,

— tos priemonės yra nepateisinamos, ji nedelsdama apie tai informuoja valstybę narę, kuri ėmėsi tos iniciatyvos, ir gamintoją ar Bendrijoje įsisteigusį jo įgaliotąjį atstovą.

▼M1

3. Tais atvejais, kai 1 straipsnyje paminėtas reikalavimų neatitinkantis produktas turi ženklą „CE”, atitinkamų priemonių imasi valstybė narė, turinti galią tam, kas tą ženklą pritvirtino; ši valstybė narė informuoja apie tai Komisiją ir kitas valstybes nares.

▼B

4. Komisija užtikrina, kad valstybės narės būtų informuojamos apie šios procedūros eigą ir baigtį.

II SKYRIUS

Atitikties įvertinimas

▼M1

8 straipsnis

1. Prieš pateikdamas rinkai ir (arba) pradedamas eksploatuoti 1 straipsnio 1 dalyje paminėtus gaminius, gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas taiko šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytas procedūras.

Baigto statyti pramoginio laivo atveju, jei nei gamintojas, nei Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas nevykdo savo įsipareigojimų dėl produkto atitikties šiai direktyvai, to gali imtis bet koks Bendrijoje įsisteigęs fizinis ar juridinis asmuo, savo atsakomybe teikiantis gaminį rinkai ir (arba) pradedantis jį eksploatuoti. Šiuo atveju asmuo, teikiantis gaminį rinkai ir (arba) pradedantis jį eksploatuoti, paskelbtajai įstaigai turi paduoti prašymą ataskaitai apie baigtą statyti laivą. Asmuo, teikiantis gaminį rinkai ir (arba) pradedantis jį eksploatuoti, paskelbtajai įstaigai turi pateikti visus turimus dokumentus ir techninę dokumentaciją, susijusią su pirmuoju gaminio pateikimu rinkai jo kilmės šalyje. Paskelbtoji įstaiga patikrina konkretų gaminį ir atlieka skaičiavimus ir

▼M1

kitą įvertinimą, kad įsitikintų, jog šis gaminys visiškai atitinka atitinkamus direktyvos reikalavimus. Šiuo atveju I priedo 2.2 punkte nurodytoje gamintojo lentelėje papildomai įrašomi žodžiai („Baigtos statybos pažymėjimas”). Paskelbtoji įstaiga paruošia atlikto įvertinimo atitikties ataskaitą ir praneša asmeniui, teikiančiam produktą rinkai ir (arba) pradedančiam jį eksploatuoti, apie jo pareigas. Šis asmuo paruošia atitikties deklaraciją (žiūrėti XV priedą) ir ant produkto pritvirtina, arba įpareigoja pritvirtinti, ženklą „CE”, kartu nurodant atitinkamos paskelbtosios įstaigos skiriamąjį numerį.

2. Dėl 1 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų gaminių projektavimo ir statybos laivo gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas patvirtina I priedo A dalyje nurodytoms laivo projektavimo kategorijoms A, B, C ir D toliau pateikiamas procedūras:

a) A ir B kategorijoms:

i) laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 iki 12 m: VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir bandymus (Aa modulį), arba VII priede nurodytą EB tipo tyrimą (B modulį), papildytą VIII priede nurodyta tipo atitiktimi (C modulis), arba kurį nors iš šių modulių: B + D, B + E, B + F arba G ar H;

ii) laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 12 iki 24 m: VII priede nurodytą EB tipo tyrimą (B modulį) papildytą VIII priede nurodyta tipo atitiktimi (C modulis), arba kurį nors iš šių modulių: B + D, B + E, B + F, arba G ar H;

b) C kategorijai:

i) laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 iki12 m:

— kai laikomasi suderintų standartų, susijusių su I priedo A dalies 3.2 ir 3.3 punktais: V priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę (A modulį), arba VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir bandymus (Aa modulį), arba VII priede nurodytą EB tipo tyrimą (B modulį), papildytą VIII priede nurodyta tipo atitiktimi (C modulis), arba kurį nors iš šių modulių: B + D, B + E, B + F arba G ar H,

— kai nesilaikoma suderintų standartų, susijusių su I priedo A dalies 3.2 ir 3.3 punktais: VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir bandymus (Aa modulį), arba VII priede nurodytą EB tipo tyrimą (B modulį), papildytą VIII priede nurodyta tipo atitiktimi (C modulis), arba kurį nors iš šių modulių: B + D, B + E, B + F arba G ar H;

ii) laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 12 iki 24 m: VII priede nurodytą EB tipo tyrimą (B modulį), papildytą VIII priede nurodyta tipo atitiktimi (C modulis), arba kurį nors iš šių modulių: B + D, B + E, B + F arba G ar H;

c) D kategorijai:

laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 iki 24 m: V priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę (A modulį), arba VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir bandymus (Aa modulį), arba VII priede nurodytą EB tipo tyrimą (B modulį), papildytą VIII priede nurodyta tipo atitiktimi (C modulis), arba kurį nors iš šių modulių: B + D, B + E, B + F arba G ar H;

d) asmeniniams laivams:

V priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę (A modulį), arba VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir bandymus (Aa modulį), arba VII priede nurodytą EB tipo tyrimą (B modulį), papildytą VIII priede nurodyta tipo atitiktimi (C modulis), arba kurį nors iš šių modulių: B + D, B + E, B + F arba G ar H;

e) II priede nurodytoms sudedamosioms dalims – bet kurį iš šių modulių: B + C arba B + D, arba B + F, arba G ar H.

3. Atsižvelgiant į išmetamuosius teršalus:

▼M1

1 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytiems gaminiams variklio gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas taiko VII priede nurodytą EB tipo tyrimą (B modulį), papildytą VIII priede nurodyta tipo atitiktimi (C modulis), arba kurį nors iš šių modulių: B + D, B + E, B + F arba G ar H.

4. Atsižvelgiant į triukšmo skleidimą:

a) 1 straipsnio 1 dalies c punkto i ir ii papunkčiuose nurodytiems gaminiams variklio gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas taiko:

   i) kai atliekami tyrimai naudojant suderintuosius triukšmo matavimo standartus [1]: arba VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir bandymus (Aa modulį), arba XI priede nurodytą vieneto patikrinimą (modulis G), arba XII priede nurodytą visišką kokybės užtikrinimą (modulis H);

   ii) kai įvertinimui naudojami *Froude* skaičius ir galios poslinkio koeficiento metodas: arba V priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę (A modulį), arba VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir bandymus (Aa modulį), arba XI priede nurodytą vieneto patikrinimą (G modulį), arba XII priede nurodytą visišką kokybės užtikrinimą (H modulį);

   iii) kai vertinimui naudojami patvirtinti etaloniniai laivo duomenys, nustatyti pagal i papunktį: arba V priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę (A modulį), arba VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir papildomus reikalavimus (Aa modulį), arba XI priede nurodytą vieneto patikrinimą (G modulį), arba XII priede nurodytą visišką kokybės užtikrinimą (H modulį);

b) 1 straipsnio 1 dalies c punkto iii ir iv papunkčiuose nurodytiems gaminiams asmeninių laivų (variklių) gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas taiko: VI priede nurodytą gaminių vidaus kontrolę ir papildomus reikalavimus (Aa modulį) arba modulius G ar H.

▼B

9 straipsnis

Notifikuotosios įstaigos

1. Valstybės narės paskelbia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie įstaigas, kurias jos yra paskyrusios atlikti užduotis, susijusias su 8 straipsnyje nurodytomis atitikties įvertinimo procedūromis, taip pat apie konkrečias užduotis, kurias toms įstaigoms yra pavesta atlikti, ir Komisijos iš anksto joms skirtus numerius.

Komisija notifikuotųjų įstaigų sąrašą kartu su joms skirtais numeriais ir joms pavestomis užduotimis skelbia *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*. Ji užtikrina, kad sąrašas bus nuolatos atnaujinamas.

2. Valstybės narės, vertindamos įstaigas, kurias reikės nurodyti tokiame skelbime, taiko XIV priede išdėstytus kriterijus. Įstaigos, atitinkančios atitinkamuose suderintuose standartuose nustatytus vertinimo kriterijus, yra laikomos atitinkančiomis tuos kriterijus.

3. Valstybė narė panaikina tokios įstaigos patvirtinimą, jei nustatoma, kad ji jau neatitinka XIV priede nurodytų kriterijų. Apie šį savo veiksmą ji nedelsdama informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

III SKYRIUS

Ženklas CE

10 straipsnis

▼M1

1. Kai toliau išvardyti gaminiai pateikiami rinkai, jie turi būti pažymėti atitikties ženklu „CE”:

[1] EN ISO 14509.

▼M1

a) pramoginiai, asmeniniai laivai ir II priede nurodytos sudėtinės dalys, kurios laikomos atitinkančios I priede išdėstytus atitinkamus esminius reikalavimus;

b) užbortiniai varikliai, kurie laikomi atitinkantys I priedo B ir C dalyse išdėstytus esminius reikalavimus;

c) varomieji laivagalio varikliai su ištisiniu išmetimu, kurie laikomi atitinkantys I priedo B ir C dalyse išdėstytus esminius reikalavimus.

2. Kaip nurodyta IV priede, atitikties ženklas „CE" turi būti matomas, įskaitomas ir neištrinamas ant pramoginių ir asmeninių laivų taip, kaip nurodyta I priedo A dalies 2.2 punkte, bei ant II priede paminėtų sudedamųjų dalių ir (arba) ant jų pakuotės, taip pat ant užbortinių variklių ir varomųjų laivagalio variklių su ištisiniu išmetimu taip, kaip nurodyta I priedo B dalies 1.1 punkte.

Prie ženklo „CE" nurodomas įstaigos, atsakingos už IX, X, XI, XII ir XVI priede išdėstytų procedūrų įgyvendinimą, identifikacijos numeris.

3. Ant produktų, kuriems taikoma ši direktyva, tvirtinti ar užrašyti ženklus, galinčius trečiąsias šalis klaidinti dėl ženklo „CE" reikšmės ar formos, yra draudžiama. Visi kiti ženklai gali būti dedami ant gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, bei ant jų pakuočių, jei dėl jų ženklas „CE" netampa blogiau matomas ir įskaitomas.

▼B

4. Nepažeidžiant 7 straipsnio:

a) tais atvejais, kai valstybė narė nustato, kad ženklu CE pažymėta neteisingai, gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas yra įpareigojami pašalinti pažeidimą pagal tos valstybės narės nustatytas sąlygas;

b) tais atvejais, kai ir toliau pažeidinėjama, valstybė narė imasi visų priemonių, kad apribotų ar uždraustų atitinkamo gaminio pateikimą rinkai arba kad pašalintų jį iš rinkos 7 straipsnyje nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

11 straipsnis

Kiekvienas pagal šią direktyvą priimtas sprendimas, kuriuo apribojamas 1 straipsnio 1 dalyje paminėtų gaminių pateikimas rinkai ir eksploatavimas, turi būti išsamiai pagrįstas. Suinteresuota šalis yra kuo greičiau informuojama apie sprendimą, kartu pranešama apie atitinkamoje valstybėje narėje pagal galiojančius įstatymus galimus nuostolių atlyginimo būdus ir apie terminą, per kurį turi būti pateikiami skundai.

12 straipsnis

Komisija imasi visų reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog duomenys, turintys įtakos visiems atitinkamiems su šios direktyvos tvarkymu susijusiems sprendimams, būtų prieinami.

13 straipsnis

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus šios direktyvos įgyvendinimui ne vėliau kaip iki 1995 m. gruodžio 16 d.

Valstybės narės taiko šias nuostatas nuo 1996 m. birželio 16 d.

6 straipsnio 3 dalyje paminėtas nuolatinis komitetas gali imtis savo užduočių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos. Valstybės narės nuo šios dienos gali imtis 9 straipsnyje paminėtų priemonių.

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

▼**B**

3. Valstybės narės pripažįsta 1 straipsnio 1 dalyje paminėtų gaminių, atitinkančių šios direktyvos priėmimo dieną savo teritorijoje galiojančias taisykles, pateikimą rinkai ir pradėjimą eksploatuoti per ketverius metus nuo tos dienos.

14 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

15 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼M1

I PRIEDAS

ESMINIAI REIKALAVIMAI

PIRMINĖ PRIEŽIŪRA

Šioje direktyvoje sąvoka „laivas” apima pramoginį ir asmeninį laivą.

A. **Laivų projektavimo ir statybos esminiai saugos reikalavimai**

1. *LAIVO PROJEKTAVIMO KATEGORIJA*

Projektavimo kategorija	Vėjo stiprumas (pagal Beauforto skalę)	Kontrolinis bangų aukštis ($H\ ^1/_3$, metrai)
A — okeaniniai	viršijantis 8 balus	viršijantis 4 m
B — atviros jūros	iki 8 balų (imtinai)	iki 4 m (imtinai)
C — pakrančių	iki 6 balų (imtinai)	iki 2 m (imtinai)
D — uždarų vandenų	iki 4 balų (imtinai)	iki 0,3 m (imtinai)

▼B

Apibrėžimai:

▼M1

A. **OKEANINIAI:** suprojektuoti ilgoms kelionėms, kurių metu vėjo stiprumas gali viršyti 8 balus (pagal Beauforto skalę), o kontrolinis bangų aukštis 4 m ir daugiau kaip 4 m, išskyrus anomalias sąlygas, taip pat daugiausia savarankiškai apsirūpinantys laivai.

▼B

B. **ATVIROS JŪROS:** suprojektuoti tolimoms nuo pakrančių kelionėms, kurių metu vėjo stiprumas gali būti iki 8 balų (imtinai), o kontrolinis bangų aukštis – iki 4 m (imtinai).

C. **PAKRANČIŲ:** suprojektuoti kelionėms jūrų pakrančių vandenyse, didelėse įlankose, upių žiotyse, dideliuose ežeruose ir upėse, kur vėjo stiprumas gali būti iki 6 balų (imtinai), o kontrolinis bangų aukštis – iki 2 m (imtinai).

▼M1

D. **UŽDARŲ VANDENŲ:** suprojektuoti kelionėms uždaruose pakrančių vandenyse, mažose įlankose, mažuose ežeruose, upėse ir kanaluose, kur vėjo stiprumas gali būti iki 4 balų (imtinai), o kontrolinis bangų aukštis iki 0,3 m (imtinai), kartais pakylantis iki 0,5 m, kai šias bangas sukelia, pavyzdžiui, pro šalį praplaukiantys laivai.

Kiekvienos kategorijos laivas privalo būti suprojektuotas ir pastatytas taip, kad atlaikytų šiuos parametrus pagal stabilumo, plūdrumo ir kitus I priede išvardytus atitinkamus esminius reikalavimus ir kad jo valdymo charakteristikos būtų geros.

▼B

2. *BENDRIEJI REIKALAVIMAI*

▼M1

1 straipsnio 1 dalies a punkte paminėti gaminiai turi atitikti tuos esminius reikalavimus, kurie jiems yra taikomi.

▼B

2.1. ►M1 **Laivo identifikacija** ◄

▼M1

Kiekvienas laivas žymimas identifikacijos numeriu, kuriame yra ši informacija:

▼B

— gamintojo kodas,

— pagaminimo šalis,

— nekartojamas serijos numeris,

— pagaminimo metai,

— modelio metai.

Šiuos reikalavimus išsamiai paaiškina atitinkamas darnusis standartas.

2.2. **Gamintojo lentelė**

Kiekviename laive atskirai nuo laivo korpuso identifikacijos numerio yra nuolatinė lentelė su šia informacija:

— gamintojo pavadinimas,

— ženklas CE (žr. IV priedą),

— laivo projektavimo kategorija pagal 1 skirsnį,

▼M1

— gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova pagal 3.6 punktą, išskyrus pilnų stacionarinių bakų turinio svorį,

▼B

— gamintojo rekomenduojamas skaičius asmenų, kuriuos laivas buvo suprojektuotas vežti.

2.3. **Apsauga nuo iškritimo už borto ir įkėlimas atgal į laivą**

Atsižvelgiant į projektavimo kategoriją, laivas turi būti suprojektuotas taip, kad iškritimo už borto rizika būtų sumažinta iki minimumo, o įkėlimas atgal į laivą – palengvintas.

2.4. **Matomumas iš pagrindinės vairavimo pozicijos**

Motoriniuose laivuose pagrindinė vairavimo padėtis normaliomis naudojimo (greičio ir apkrovos) sąlygomis turi operatoriui užtikrinti gerą aplinkos matomumą.

2.5. **Laivo žurnalas**

Kiekviename laive privalo būti laivo žurnalas ta oficialia Bendrijos kalba ar kalbomis, kurias pagal Sutartį gali nustatyti valstybė narė, kurioje laivas yra parduodamas. Šiame žinyne ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas gaisro bei užtvindymo rizikai ir pateikiama 2.2, 3.6 ir 4 punktuose nurodyta informacija bei nepakrauto laivo svoris kilogramais.

3. *TVARUMAS IR KONSTRUKCIJOS REIKALAVIMAI*

3.1. **Konstrukcija**

Medžiagų parinkimas bei derinimas ir laivo konstrukcija turi užtikrinti, kad jis visais atžvilgiais būtų pakankamai tvirtas. Ypatingas dėmesys yra skiriamas projektavimo kategorijai pagal 1 skirsnį ir gamintojo rekomenduojamai maksimaliai apkrovai pagal 3.6 punktą.

3.2. **Stabilumas ir viršvandeninė borto dalis**

Laivas turi turėti pakankamą stabilumą ir viršvandeninę borto dalį atsižvelgiant į projektavimo kategoriją pagal 1 skirsnį ir gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą pagal 3.6 punktą.

3.3. **Plūdrumas ir laikymasis paviršiuje**

Laivas turi būti sukonstruotas taip, kad būtų užtikrintos plūdrumo charakteristikos, atitinkančios jo projektavimo kategoriją pagal 1 skirsnį ir gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą pagal 3.6 punktą. Visi daugiakorpusiai su kajutėmis laivai turi būti sukonstruoti taip, kad būtų pakankamai plūdrūs ir apsivertę laikytųsi paviršiuje.

Trumpesnės kaip 6 m valtys, kurios, naudojamos pagal jų projektavimo kategoriją, gali būti užlietos, turi turėti atitinkamas priemones, kurios leis joms plūduriuoti ir tokioje padėtyje.

3.4. **Korpuso, denio ir antstato angos**

Uždarytos korpuso, denio (denių) ir antstato angos neturi bloginti laivo konstrukcijos vientisumo ar atsparumo klimato poveikiui.

Langai, iliuminatoriai, durys ir liukų dangčiai turi atlaikyti vandens slėgį, kurį gali kelti laivo padėtis, taip pat apkrovas, atsirandančias dėl deniu judančių žmonių svorio.

▼B

Korpuso įtaisai, skirti įleisti ir išleisti vandenį žemiau vaterlinijos, atitinkančios gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą pagal 3.6 punktą, turi turėti lengvai prieinamas uždarymo priemones.

3.5. **Užtvinimas**

Visi laivai turi būti suprojektuoti taip, kad kiek galima sumažėtų skendimo rizika.

Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas, jei reikia:

— kokpitams ir šuliniams, iš kurių vanduo turėtų ištekėti savaime, arba turėti kitų priemonių, neleidžiančių vandeniui patekti į laivo vidų,

— vėdinimo įtaisams,

— vandens šalinimui siurbliais ir kitomis priemonėmis.

3.6. **Gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova**

Gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova (kuras, vanduo, maisto atsargos, įvairi įranga ir žmonės (kilogramais)), kuriai buvo suprojektuotas laivas►M1 ——————— ◄yra nustatoma pagal projektavimo kategoriją (1 skirsnis), stabilumą ir viršvandeninę borto dalį (3.2 punktas) bei plūdrumą ir laikymąsi paviršiuje (3.3 punktas).

3.7. **Gelbėjimo plaustų laikymas**

Visi A ir B kategorijų bei ilgesni kaip 6 m C ir D kategorijų laivai privalo turėti vieną ar keletą vietų laikyti gelbėjimo plaustui (plaustams); gelbėjimo plaustai turi būti tokie, kad išlaikytų tiek žmonių, kiek laivui buvo skirta vežti pagal gamintojo rekomendacijas. Ši laikymo vieta (vietos) turi būti visada lengvai prieinama.

3.8. **Atsarginis išėjimas**

Visi daugiakorpusiniai su kajutėmis laivai, ilgesni kaip 12 m, privalo turėti patvarias atsarginio išėjimo priemones tam atvejui, jei jie apsiverstų.

Visi laivai su kajutėmis privalo turėti patvarias išėjimo priemones tam atvejui, jei kiltų gaisras.

3.9. **Inkaravimas, švartavimas ir vilkimas**

Visi laivai pagal savo projektavimo kategoriją ir charakteristikas privalo turėti vieną ar keletą tvirtų kyšulių arba kitų priemonių, kad galėtų saugiai atlaikyti inkaravimo, švartavimo ir vilkimo apkrovas.

4. *VALDYMO CHARAKTERISTIKOS*

Gamintojas užtikrina, kad laivo valdymo charakteristikas garantuotų galingiausias variklis, kokiam jis yra suprojektuotas ir sukonstruotas. Visų pramoginių jūrų laivų variklių didžiausia nominali galia yra nurodoma laivo žurnale pagal suderintą standartą.

5. *MONTAVIMO REIKALAVIMAI*

5.1. **Varikliai ir variklių erdvės**

5.1.1. *Bortinis variklis*

Visi laivo bortiniai varikliai turi būti patalpoje, atskirtoje nuo gyvenamųjų patalpų, ir montuojami taip, kad būtų kuo mažesnė rizika kilti ar plisti gaisrams, taip pat nukentėti nuo toksiškų garų, karščio, triukšmo ar vibracijos gyvenamosiose patalpose.

Variklio dalys ir pagalbiniai įtaisai, kuriuos dažnai reikia prižiūrėti ir (arba) tikrinti, turi būti lengvai prieinami.

Izoliacinės medžiagos variklio montavimo vietose turi būti nedegios.

5.1.2. *Vėdinimas*

Variklio skyrius turi būti vėdinamas. Jis privalo būti apsaugotas, kad nė pro vieną angą nepatektų vanduo.

5.1.3. *Atviros dalys*

Jeigu variklis neturi gaubto ar atskiros patalpos, atviros judančios ar įkaitusios variklio dalys, galinčios sužaloti kūną, turi būti deramai uždengtos.

5.1.4. *Užbortinių variklių paleidimas*

Visi laivai su užbortiniais varikliais privalo turėti įtaisą, kad nebūtų galima paleisti variklio įjungus pavarą, išskyrus atvejus, kai:

▼B

a) Variklis generuoja mažiau kaip 500 niutonų (N) traukos;

b) variklis turi droselio ribojimo įtaisą, skirtą apriboti traukos jėgą iki 500 N variklio paleidimo metu.

▼M1

5.1.5. *Asmeninis laivas, plaukiantis be vairuotojo*

Asmeninis laivas turi būti suprojektuotas taip, kad turėtų arba automatinį variklio išjungimą, arba automatinį prietaisą, kuris sumažina greitį, kreipia laivo judėjimą ratu ir į priekį, kai vairuotojas sąmoningai pasišalina ar įkrenta į vandenį.

▼B

5.2. **Kuro sistema**

5.2.1. *Bendrieji reikalavimai*

Įpylimo, laikymo, išpylimo ir kuro tiekimo įrenginiai ir įtaisai turi būti suprojektuoti ir įtaisyti taip, kad gaisro ir sprogimo rizika būtų kuo mažesnė.

▼M1

5.2.2. *Kuro bakai*

Kuro bakai, vamzdynai ir žarnos turi būti saugiai įtaisomos ir atskiriamos ar apsaugomos nuo visų didesnių šilumos šaltinių. Medžiaga, iš kurios yra daromi bakai, ir jų konstrukcija turi atitikti jų talpą ir kuro rūšį. Visos bako erdvės turi būti vėdinamos.

Benzininis kuras turi būti laikomas bakuose, kurie nėra korpuso dalis ir yra:

a) izoliuoti nuo variklio skyriaus ir visų kitų uždegimo šaltinių;

b) atskirti nuo gyvenamųjų patalpų.

Dyzelinis kuras gali būti laikomas bakuose, kurie yra sudedamoji korpuso dalis.

▼B

5.3. **Elektros sistema**

Elektros sistemos yra suprojektuotos ir įrengtos taip, kad būtų užtikrintas laivo veikimas normaliomis naudojimo sąlygomis ir kiek galima sumažinta gaisro ir elektros šoko rizika.

Turi būti pasirūpinta visas elektros grandines, išskyrus baterijomis maitinamas variklio paleidimo grandines, apsaugoti nuo perkrovos ir trumpojo sujungimo.

Turi būti įrengta ventiliacija, kad neleistų kauptis galinčioms iš baterijų sklisti dujoms. Baterijos privalo būti tvirtai įtaisytos ir apsaugotos, kad į jas nepatektų vanduo.

5.4. **Vairavimo sistema**

5.4.1. *Bendrieji reikalavimai*

Vairavimo sistemos yra suprojektuotos, sukonstruotos ir sumontuotos taip, kad leistų perduoti vairavimo apkrovas iš anksto numatytomis plaukiojimo sąlygomis.

5.4.2. *Avariniai įrengimai*

Burlaiviai ir vieną stacionarų variklį turinčios motorinės valtys su vairo nuotolinio valdymo sistemomis turi turėti avarines laivo priemones, kurios naudojamos sumažinus greitį.

5.5. **Dujų tiekimo sistema**

Buitinės paskirties dujų tiekimo sistema turi būti aprūpinta garų traukos įranga, suprojektuota ir sumontuota taip, kad būtų galima išvengti dujų nutekėjimo bei sprogimo rizikos ir išbandyti, ar jos nenuteka. Medžiagos ir sudedamosios dalys privalo būti tinkamos specifinių dujų, kurios skirtos atlaikyti jūros aplinkos poveikį, naudojimui.

Kiekvienas dujų prietaisas turi turėti visų degiklių išjungimo įtaisą. Kiekvienas dujas naudojantis prietaisas privalo turėti atskirą paskirstymo sistemos atšaką, ir kiekvienas prietaisas turi turėti atskirą išjungimo įtaisą. Turi būti pasirūpinta derama ventiliacija, kad būtų išvengta dėl nutekėjimo ir degimo produktų kylančios rizikos.

▼B

Visi laivai su stacionaria dujų tiekimo sistema privalo turėti erdvę visiems dujų balionams laikyti. Ši erdvė turi būti atskirai nuo gyvenamųjų patalpų, prieinama tik iš lauko ir vėdinama į lauką, kad visos nutekėjusios dujos patektų už borto. Visos stacionarios dujų sistemos po sumontavimo turi būti išbandytos.

5.6. **Priešgaisrinė apsauga**

5.6.1. *Bendrieji reikalavimai*

Montuojamos įrangos rūšis ir laivo išplanavimas turi būti pasirinktas atsižvelgiant į gaisro kilimo ir plitimo riziką. Ypatingas dėmesys yra skiriamas atviros liepsnos prietaisų aplinkai, karštoms ertmėms ar varikliams ir pagalbinėms mašinoms, alyvos ir kuro perpildymui, neuždengtiems alyvos bei kuro vamzdžiams, taip pat tam, kaip išvengti, kad virš karštų mašinų dalių nebūtų nutiesti elektros laidai.

▼M1

5.6.2. *Gaisro gesinimo įranga*

Laivai turi būti aprūpinti gaisro riziką atitinkančia gaisrų gesinimo įranga, arba juose turi būti nurodyta gaisro riziką atitinkančios gaisrų gesinimo įrangos vieta ir pajėgumas. Laivas tol nepradedamas eksploatuoti, kol neaprūpinamas atitinkama gaisro gesinimo įranga. Benzininių variklių korpusus turi apsaugoti gaisro gesinimo sistema, leidžianti neatidaryti korpuso kilus gaisrui. Įtaisyti nešiojamieji gesintuvai turi būti lengvai pasiekiami, o vienas – tokioje vietoje, kad būtų lengvai pasiekiamas iš pagrindinės laivo vairavietės.

▼B

5.7. **Navigacinės šviesos**

Tais atvejais, kai įrengiamos navigacinės šviesos, jos turi atitikti atitinkamus 1972 m. COLREG arba CEVNI nuostatus.

▼M1

5.8. **Teršalų išleidimo prevencija ir įranga, palengvinanti atliekų pristatymą į krantą**

Laivai privalo būti sukonstruoti taip, kad atsitiktinai už borto nepatektų teršalai (nafta, kuras ir kt.).

Įrengtus tualetus turintys laivai privalo turėti:

a) surinkimo bakus arba

b) galimybę laikyti surinkimo bakus.

Laivai, turintys laikinai įrengtus surinkimo bakus, aprūpinami standartinėmis išleidimo jungtimis, leidžiančiomis priėmimo įrenginių pompas sujungti su laivo išleidimo vamzdžiais.

Be to, visi per korpusą einantys fekalijoms skirti vamzdžiai turi turėti sklendes, kurias būtų galima sandariai uždaryti.

B. **Esminiai reikalavimai, taikomi varomųjų variklių išmetamiesiems teršalams**

1. *VARIKLIO IDENTIFIKACIJA*

1.1. Ant kiekvieno variklio turi būti aiškiai pažymėta ši informacija:

— variklio gamintojo prekinis ženklas arba prekės pavadinimas,

— variklio tipas, variklių šeima (jei taikytina),

— unikalusis variklio identifikacijos numeris,

— jei reikia pagal 10 straipsnį – ženklas „CE”.

1.2. Šie ženklai turi būti ilgalaikiai visą variklio naudojimo laiką ir turi būti aiškiai įskaitomi ir nenutrinami. Jei naudojamos etiketės ar plokštelės, jos turi būti tvirtinamos taip, kad pritvirtinimas taip pat laikytųsi visą variklio naudojimo laiką, o etikečių ar plokštelių nebūtų įmanoma nuimti jų nesuardžius ar nesugadinus.

1.3. Šie ženklai turi būti pritvirtinami ant tų variklio dalių, kurios yra būtinos normaliam jo darbui ir visą variklio tarnavimo laiką paprastai nekeičiamos.

1.4. Kai variklis surenkamas ir turi visas savo darbui būtinas dalis, šie ženklai turi būti išdėstyti taip, kad juos lengvai galėtų pamatyti vidutinio ūgio žmogus.

▼M1

2. *REIKALAVIMAI IŠMETAMIESIEMS TERŠALAMS*

Varomieji varikliai turi būti projektuojami, konstruojami ir surenkami taip, kad, teisingai juos įmontavus ir naudojant įprastai, tarša neviršytų ribinės vertės, nurodytos toliau pateiktoje lentelėje:

1 lentelė

(g/kWh)

Tipas	Anglies monoksidas $CO = A + B/P_N^n$			Angliavandeniliai $HC = A + B/P_N^n$			Azoto oksidai NO_x	Kietosios dalelės PT
	A	B	n	AA	B	n		
Dvitaktis kibirkštinio uždegimo	150,0	600,0	1,0	30,0	100,0	0,75	10,0	Netaikoma
Keturtaktis kibirkštinio uždegimo	150,0	600,0	1,0	6,0	50,0	0,75	15,0	Netaikoma
Uždegimo suspaudimu	5,0	0	0	1,5	2,0	0,5	9,8	1,0

Kai pagal lentelę A, B ir n yra pastovūs, P_N yra projektinė variklio galia, matuojama kW, o išmetamieji teršalai yra matuojami pagal suderintuosius standartus ([1]).

Varikliams, kurių galingumas viršija 130 kW, gali būti naudojami arba E3 (IMO), arba E5 (pramoginiuose jūriniuose) darbo režimo ciklai.

Benzininių ir dyzelinių variklių teršalų išmetimo bandymams naudojami Direktyvoje 98/69/EB (IX priedas, 1 ir 2 lentelės) nurodyti etaloniniai degalai, o suskystintomis dujomis varomų variklių – Direktyvoje 98/77/EB nurodyti etaloniniai degalai.

3. *PATVARUMAS*

Variklio gamintojas pateikia variklio montavimo ir priežiūros instrukcijas, kurios, jei jų laikomasi, turėtų užtikrinti, kad įprastai naudojamas variklis atitiks anksčiau pateiktas ribines vertes per visą variklio naudojimo laiką ir esant įprastoms naudojimo sąlygoms.

Šią informaciją gamintojas gauna, atlikdamas pirminį patvarumo bandymą, paremtą įprastais darbo režimo ciklais ir apskaičiuojant sudedamųjų dalių nuovargį, kad gamintojas galėtų paruošti reikiamus priežiūros nurodymus ir išleisti kartu su varikliais, pirmą kartą pateikiamais rinkai.

Įprastas variklio naudojimo laikas reiškia:

a) bortininiams ir laivagalio varomiesiems varikliams su ar be tiesioginio išmetimo: 480 valandų arba 10 metų, bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau;

b) asmeniniams laivams: 350 valandų arba 5 metai, bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau;

c) užbortiniams varikliams: 350 valandų arba 10 metų, bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau.

4. *LAIVO ŽURNALAS*

Prie kiekvieno variklio pridedamas laivo žurnalas Bendrijos kalba ar kalbomis, kurias gali nustatyti valstybė narė, kurios rinkai pateikiamas variklis. Šiame žinyne:

a) pateikiami nurodymai montavimui ir priežiūrai, kuri yra būtina norint užtikrinti tinkamą variklio darbą, leidžiantį patenkinti 3 dalies reikalavimus (Patvarumas);

b) nurodo variklio galingumą, matuojamą pagal suderintuosius standartus.

([1]) EN ISO 8178-1: 1996.

▼M1

C. **Esminiai reikalavimai triukšmo skleidimui**

Pramoginiai laivai, turintys bortinius ir varomuosius laivagalio variklius be tiesioginio išmetimo, asmeniniai laivai ir užbortiniai bei laivagalio varomieji varikliai su tiesioginiu išmetimu turi atitikti šiuos būtinus reikalavimus triukšmo skleidimui.

1. *TRIUKŠMO SKLEIDIMO LYGIAI*

1.1 Pramoginiai laivai, turintys bortinius ir varomuosius laivagalio variklius be tiesioginio išmetimo, asmeniniai laivai ir užbortiniai bei laivagalio varomieji varikliai su tiesioginiu išmetimu turi būti projektuojami, statomi ir surenkami taip, kad triukšmo skleidimas, išmatuotas suderintuose standartuose ([1]) nurodytų bandymu metu, neviršytų toliau pateiktoje lentelėje išdėstytų ribinių verčių:

2 lentelė

Vieno variklio galia kW	Maksimalus garso slėgio lygis = LpASmax dB
$P_N \leq 10$	67
$10 < P_N \leq 40$	72
$P_N > 40$	75

kai P_N = projektinė variklio galia kW, esant projektiniam greičiui ir LpASmax = maksimalus garso slėgio lygis dB.

Visų tipų variklių grupėms, susidedančioms iš dviejų ir daugiau variklių, gali būti leidžiama papildomai 3 dB.

1.2. Kaip alternatyva garso matavimo bandymams: pramoginis laivas, turintis bortinį ar laivagalio varomąjį variklį be vientiso išmetimo laikomas atitinkančiu šiuos reikalavimus triukšmui, jei jo *Freude* skaičius yra mažesnis arba lygus 1,1, o galios poslinkio koeficientas – mažesnis arba lygus 40, kai variklis ir išmetimo sistema yra sumontuoti pagal variklio gamintojo instrukciją.

1.3. „Froude skaičius" apskaičiuojamas maksimalų laivo greitį V (m/s) dalinant iš vandens linijos ilgio Lwl (m) ir duotos gravitacinės konstantos ($g = 9{,}8\ m/s^2$) sandaugos kvadratinės šaknies:

$$Fn \frac{V}{\sqrt{(g\ Lwl)}}$$

„Galios poslinkio koeficientas" apskaičiuojamas variklio galią P (kW) dalinant iš laivo poslinkio

$$D\ (t) = \frac{P}{D}$$

1.4. Kita alternatyva garso matavimo bandymams: pramoginis laivas, turintis bortinį variklį ar varomąjį laivagalio variklį be vientiso išmetimo, laikomas atitinkančiu šiuos reikalavimus triukšmui, jei jų pagrindiniai projektiniai parametrai yra tokie pat arba derinasi su suderintuose standartuose nustatytiems nukrypimams patvirtinto etaloninio laivo parametrais.

1.5. „Patvirtintas etaloninis laivas" – tai tam tikras korpuso ir bortinio variklio ar varomojo laivagalio variklio be vientiso išmetimo derinys, kuris atitinka reikalavimus triukšmo skleidimui, kai matuojama pagal 1.1 punktą, ir kurio visi atitinkami pagrindiniai projektiniai parametrai ir garso lygio matai vėliau buvo įtraukti į paskelbtą patvirtintų etaloninių laivų sąrašą.

2. *LAIVO ŽURNALAS*

Pramoginių laivų su bortiniais varikliais ar varomaisiais laivagalio varikliais su ar be vientiso išmetimo ir asmeninių laivų laivo žurnale, nurodytame I priedo A dalies 2.5 punkte, turi būti informacija, būtina norint išlaikyti laivą ir išmetimo sistemą tokios būklės, kuri, tiek kiek yra tinkama naudoti, įprastai naudojant užtikrintų atitikimą patvirtintą triukšmo ribos vertę.

([1]) EN ISO 14509.

▼**M1**

Užbortinių variklių laivo žurnale, kuris yra būtinas pagal I priedo B dalies 4 skirsnį, turi būti nurodymai, būtini norint išlaikyti užbortinį variklį tokios būklės, kuri, tiek kiek yra tinkama naudoti, įprastai naudojant užtikrintų atitikimą patvirtintą triukšmo ribos vertę.

▼B

II PRIEDAS

SUDEDAMOSIOS DALYS

1. Apsaugota nuo degimo įranga bortiniams ir varomiesiems laivagalio varikliams.
2. Paleidimo įjungus pavarą apsaugos įtaisai užbortiniams varikliams.
3. Vairaračiai, vairavimo mechanizmai ir kabelių komplektai.

▼M1

4. Stacionariniam montavimui skirti kuro bakai ir kuro žarnos.

▼B

5. Surenkamieji liukai ir borto šviesos.

▼B

III PRIEDAS

GAMINTOJO AR BENDRIJOJE ĮSISTEIGUSIO JO ĮGALIOTOJO ATSTOVO ARBA UŽ PATEIKIMĄ Į RINKĄ ATSAKINGO ASMENS DEKLARACIJA

(4 straipsnio 2 ir 3 dalys)

a) 4 straipsnio 2 dalyje (nebaigti statyti laivai) paminėto gamintojo ar Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo deklaracijoje yra nurodoma:

— gamintojo pavadinimas ir adresas,

— Bendrijoje įsisteigusio gamintojo įgaliotojo atstovo arba prireikus – už pateikimą rinkai atsakingo asmens vardas, pavardė (ūkio subjekto pavadinimas ir adresas),

— nebaigto statyti laivo aprašymas,

— pareiškimas, kad tas nebaigtas statyti laivas yra skirtas tam, kad jį užbaigtų statyti kiti, ir kad jis atitinka šiam statybos etapui taikomus reikalavimus.

b) 4 straipsnio 3 dalyje (sudedamosios dalys) paminėto gamintojo, Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo arba už pateikimą rinkai atsakingo asmens deklaracijoje yra nurodoma:

— gamintojo pavadinimas ir adresas,

— Bendrijoje įsisteigusio gamintojo įgaliotojo atstovo arba prireikus – už pateikimą rinkai atsakingo asmens vardas, pavardė (ūkio subjekto pavadinimas ir adresas),

— sudedamosios dalies aprašymas,

— pareiškimas, kad ta sudedamoji dalis atitinka atitinkamus esminius reikalavimus.

▼B

IV PRIEDAS

ŽENKLAS CE

Atitikties ženklą CE turi sudaryti šios formos inicialai „CE”:

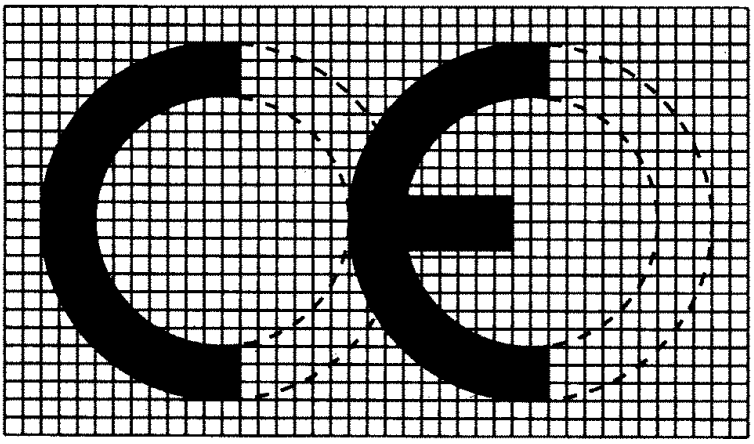

Jei ženklas yra mažinamas ar didinamas, turi būti laikomasi pirmiau pateiktame liniuotame brėžinyje nurodytų proporcijų.

Skirtingi ženklo CE elementai privalo būti maždaug to paties vertikalaus matmens, kuris turi būti ne mažesnis kaip 5 mm.

Po ženklo CE eina notifikuotosios įstaigos identifikacijos numeris, jei ji dalyvauja gamybos kontrolėje.

▼B

V PRIEDAS

GAMINIŲ VIDAUS KONTROLĖ

(A modulis)

1. 2 punkte išdėstytus įpareigojimus vykdantis gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas užtikrina ir deklaruoja, kad atitinkami gaminiai atitinka jiems taikomus direktyvos reikalavimus. Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas kiekvieną gaminį privalo žymėti ženklu CE ir parengia rašytinę atitikties deklaraciją (žr. XV priedą).

2. Gamintojas parengia 3 punkte apibūdintus techninius dokumentus, ir jis ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas ją laiko ne mažiau kaip 10 metų nuo to laiko, kai buvo pagamintas paskutinis gaminys, kad ją galėtų tikrinti atitinkamos nacionalinės institucijos.

   Tais atvejais, kai nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas nėra įsisteigę Bendrijoje, įpareigojimas saugoti techninę dokumentaciją prieinamą tenka asmeniui, atsakingam už gaminio pateikimą Bendrijos rinkai.

3. Techninė dokumentacija sudaro galimybę įvertinti, ar gaminiai atitinka direktyvos reikalavimus. Tokiu mastu, kokiu ji yra svarbi tokiam įvertinimui, ji apima gaminio projektą, gamybą ir veikimą (žr. XIII priedą).

4. Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas kartu su technine dokumentacija laiko ir atitikties deklaracijos kopiją.

5. Gamintojas imasi visų reikalingų priemonių, kad gamybos procesas garantuotų, jog pagaminti gaminiai atitinka 2 punkte paminėtą techninę dokumentaciją ir jiems taikomus direktyvos reikalavimus.

▼M1

VI PRIEDAS

GAMINIŲ VIDAUS KONTROLĖ IR BANDYMAI

(Aa modulis, 1 variantas)

Šį modulį sudaro A modulis, kaip nurodyta V priede, ir šie papildomi reikalavimai:

A. **Projektavimas ir statyba**

Gamintojas arba kas nors jo vardu vienam ar keletui laivų, atstovaujančių gamintojo produkciją, atlieka vieną ar keletą iš šių bandymų, ekvivalentiškus skaičiavimus ar kontrolę:

a) stabilumo bandymą pagal Esminių reikalavimų 3.2 punktą (I priedo A dalis);

b) plūdrumo charakteristikų bandymą pagal Esminių reikalavimų 3.3 punktą (I priedo A dalis).

Abiem variantams bendros nuostatos:

Šie bandymai, skaičiavimai arba kontrolė yra atliekami gamintojo pasirinktos paskelbtosios įstaigos atsakomybe.

B. **Triukšmo skleidimas**

Pramoginiams laivams, kuriuose įmontuoti borto ar varomieji laivagalio varikliai be vientiso išmetimo, ir asmeniniams laivams:

gamintojas arba kas nors jo vardu vienam ar keletui laivų, atstovaujančių gamintojo produkciją, gamintojo pasirinktos paskelbtosios įstaigos atsakomybe atlieka garso skleidimo bandymus, nurodytus I priedo C dalyje.

Užbortiniams varikliams ir varomiesiems laivagalio varikliams su vientisu išmetimu:

gamintojas arba kas nors jo vardu vienam ar keletui variklių iš variklių šeimos, atstovaujančių gamintojo produkciją, gamintojo pasirinktos paskelbtosios įstaigos atsakomybe atlieka garso skleidimo bandymus, nurodytus I priedo C dalyje.

Kai bandoma daugiau nei vienas variklių šeimos variklis, taikomas statistinis metodas, apibūdintas XVII priede, kad būtų užtikrinta pavyzdžio atitiktis.

▼B

VII PRIEDAS

EB TIPO TYRIMAS

(B modulis)

1. Notifikuotoji įstaiga nustato ir patvirtina, kad numatytai produkcijai atstovaujantis pavyzdys atitinka jam taikomas direktyvos nuostatas.

2. Paraišką EB tipo tyrimui gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas pateikia savo pasirinktai notifikuotajai įstaigai.

   Paraiškoje yra nurodoma:

   — gamintojo pavadinimas ir adresas, o jeigu paraišką pateikia įgaliotasis atstovas, tai ir jo pavadinimas ir adresas,

   — raštiškas pareiškimas, kad ta pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai notifikuotajai įstaigai,

   — techninė dokumentacija, apibūdinta 3 punkte.

   Pareiškėjas notifikuotajai įstaigai perduoda numatytai produkcijai atstovaujantį pavyzdį, toliau vadinamą „tipu" (*).

   Notifikuotoji įstaiga gali paprašyti daugiau pavyzdžių, jei to reikia bandymų programai atlikti.

3. Techninė dokumentacija sudaro galimybę įvertinti, ar gaminys atitinka direktyvos reikalavimus. Tokiu mastu, kokiu ji yra svarbi tokiam įvertinimui, ji apima gaminio projektą, gamybą ir veikimą (žr. XIII priedą).

4. Notifikuotoji įstaiga:

4.1. nagrinėja techninę dokumentaciją, patvirtina, kad tas tipas yra pagamintas laikantis techninės dokumentacijos, ir nustato elementus, kurie yra suprojektuoti pagal atitinkamas 5 straipsnyje paminėtų standartų nuostatas, taip pat sudedamąsias dalis, kurios yra suprojektuotos netaikant šių standartų atitinkamų nuostatų;

4.2. atlieka atitinkamas ekspertizes ir reikalingus bandymus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti, kad patikrintų, ar tais atvejais, kai 5 straipsnyje paminėti standartai nebuvo taikomi, gamintojo priimti sprendimai atitinka direktyvos Esminius reikalavimus;

4.3. atlieka atitinkamas ekspertizes ir reikalingus bandymus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti, kad patikrintų, ar tais atvejais, kai gamintojas yra pasirinkęs taikyti atitinkamus standartus, jie yra iš tikrųjų taikomi;

4.4. susitaria su pareiškėju dėl vietos, kurioje ekspertizės ir reikalingi bandymai yra atliekami.

5. Tais atvejais, kai tipas atitinka direktyvos nuostatas, notifikuotoji įstaiga išduoda pareiškėjui EB tipo tyrimo sertifikatą. Sertifikate nurodomas gamintojo pavadinimas ir adresas, tyrimo išvados, jo galiojimo sąlygos ir patvirtinto tipo identifikacijai būtini duomenys.

   Notifikuotoji įstaiga prie sertifikato prideda atitinkamų techninės dokumentacijos dalių sąrašą, o kopiją pasilieka.

   Jei atsisakoma gamintojui išduoti tipo sertifikatą, notifikuotoji įstaiga pateikia išsamius tokio atsisakymo motyvus.

6. Pareiškėjas informuoja notifikuotąją įstaigą, laikančią su EB tipo tyrimo sertifikatu susijusią techninę dokumentaciją, apie visus patvirtinto gaminio pakeitimus, kurie privalo būti papildomai patvirtinti, kad atitiktų Esminius reikalavimus arba nustatytas gaminio paskirties sąlygas. Šis papildomas patvirtinimas yra įforminamas EB tipo tyrimo sertifikato priedėliu.

7. Kiekviena notifikuotoji įstaiga suteikia kitoms notifikuotosiomis įstaigoms informaciją, susijusią su išduotais ir panaikintais EB tipo tyrimo sertifikatais ir priedėliais.

8. Kitos notifikuotosios įstaigos gali gauti EB tipo tyrimo sertifikato ir (arba) jų priedėlių kopijas. Sertifikatų priedai kitoms notifikuotosioms įstaigoms yra laisvai prieinami.

9. Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas kartu su technine dokumentacija EB tipo tyrimo sertifikatų ir jų priedėlių kopijas saugo ne mažiau kaip 10 metų nuo to laiko, kai buvo pagamintas paskutinis gaminys.

(*) Tipas gali apimti keletą gaminio variantų, jei tų variantų skirtumai neturi įtakos saugos lygiui ir kitiems gaminio veikimo reikalavimams.

▼**B**

Tais atvejais, kai nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas nėra įsisteigę Bendrijoje, įpareigojimas saugoti techninę dokumentaciją prieinamą tenka asmeniui, kuris pateikia gaminį Bendrijos rinkai.

▼B

VIII PRIEDAS

TIPO ATITIKIMAS

(C modulis)

1. Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas užtikrina ir deklaruoja, kad atitinkami gaminiai atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus direktyvos reikalavimus. Gamintojas kiekvieną gaminį žymi ženklu CE ir parengia rašytinę atitikties deklaraciją (žr. XV priedą).

2. Gamintojas imasi visų reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog gamybos procesas garantuoja, kad pagaminti gaminiai atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus direktyvos reikalavimus.

3. Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas atitikties deklaracijos kopiją saugo ne mažiau kaip 10 metų nuo to laiko, kai buvo pagamintas paskutinis gaminys.

   Tais atvejais, kai nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas nėra įsisteigę Bendrijoje, įpareigojimas saugoti techninę dokumentaciją prieinamą tenka asmeniui, kuris pateikia gaminį Bendrijos rinkai (žr. XIII priedą).

▼M1

4. Įvertindama, ar tenkinami šios direktyvos teršalų išmetimo reikalavimai, ir jei gamintojas nedirba pagal atitinkamą kokybės sistemą, apibūdintą XII priede, gamintojo pasirinkta paskelbtoji įstaiga gali atlikti ar būti atlikusi gaminio patikrą atsitiktinai pasirinktais intervalais. Jei paaiškėja, kad kokybės lygis netinkamas ar kai atrodo būtina patikrinti gamintojo pateiktų duomenų pagrįstumą, turi būti naudojama ši procedūra:

   iš serijos paimtas variklis pateikiamas I priedo B dalyje apibūdintam bandymui. Bandomi varikliai paleidžiami, iš dalies ar visiškai, pagal gamintojo instrukcijas. Jei iš variklių serijos paimto variklio tam tikri išmesti teršalai viršija I priedo B dalyje nurodytas ribines vertes, gamintojas gali paprašyti, kad būtų atlikti iš variklių šeimos paimto variklių pavyzdžio matavimai, įskaitant iš pradžių paimtą variklį. Kad būtų užtikrinta anksčiau apibūdinto variklių pavyzdžio atitiktis su šios direktyvos reikalavimais, turi būti taikomas XVII priede apibūdintas statistinis metodas.

▼B

IX PRIEDAS

GAMYBOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

(D modulis)

1. Gamintojas, vykdantis 2 punkto įpareigojimus, užtikrina ir deklaruoja, kad atitinkami gaminiai atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus direktyvos reikalavimus. Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas kiekvieną gaminį žymi ženklu CE ir parengia rašytinę atitikties deklaraciją (žr. XV priedą). Prie ženklo CE yra pridedamas notifikuotosios įstaigos, atsakingos už 4 punkte nurodytą priežiūrą, skiriamasis numeris.

2. Gamintojas taiko patvirtintą gamybos kontrolės sistemą, galutinio gaminio patikrinimą ir bandymą, kaip nurodyta 3 punkte, ir yra prižiūrimas, kaip nurodyta 4 punkte.

3. **Kokybės sistema**

3.1. Gamintojas pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką įvertinti jo atitinkamiems gaminiams taikomą kokybės sistemą.

Paraiškoje yra nurodoma:

— visa svarbi informacija apie numatytą gaminio kategoriją,

— su kokybės sistema susijusi dokumentacija,

— tam tikrais atvejais – patvirtinto tipo techninė dokumentacija (žr. XIII priedą) ir EB tipo tyrimo sertifikato kopija.

3.2. Kokybės sistema užtikrina, kad gaminiai atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus direktyvos reikalavimus.

Visi elementai, gamintojo priimti reikalavimai ir nuostatos yra sistemingai ir tvarkingai dokumentuojami veiklos krypčių, procedūrų ir nurodymų rašytine forma. Kokybės sistemos dokumentacija turi sudaryti galimybes nuosekliai išsiaiškinti kokybės programas, planą, instrukcijas ir duomenis.

Joje visų pirma deramai aprašoma:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, administracijos pareigos ir įgaliojimai gaminių kokybės atžvilgiu,

— taikytini gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo būdai, procesai ir sistemingi veiksmai,

— prieš gamybą, gamybos metu ir baigus gamybą atliktinos ekspertizės ir bandymai bei jų atlikimo dažnumas,

— kokybės duomenų įrašai, kaip antai: apžiūros ataskaitos ir bandymų duomenys, kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos vertinimai ir kt.,

— reikalaujamos gaminio kokybės ir veiksmingo kokybės sistemos veikimo tikrinimo būdai.

3.3. Notifikuotoji įstaiga įvertina kokybės sistemą, kad nustatytų, ar ji atitinka 3.2 punkte paminėtus reikalavimus. Ji daro prielaidą, kad kokybės sistemos, kurios laikosi atitinkamo suderinto standarto, šiuos reikalavimus atitinka.

Patikrinimo grupėje turi būti bent vienas narys, turintis atitinkamos gaminio technologijos įvertinimo patirtį. Įvertinimo procedūra apima ir gamintojo patalpų vizitavimą.

Sprendimas yra pranešamas gamintojui. Pranešime yra pateikiamos ekspertizės išvados ir motyvuotas įvertinimas.

3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti iš patvirtintos kokybės sistemos kylančias prievoles ir ją palaikyti, kad ji išliktų tinkama ir veiksminga.

Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas nuolat informuoja kokybės sistemą patvirtinusią notifikuotąją įstaigą apie numatomus kokybės sistemos pakeitimus.

Notifikuotoji įstaiga įvertina pasiūlytus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės sistema ir toliau atitinka 3.2 punkte paminėtus reikalavimus, ar reikia ją iš naujo įvertinti.

Savo sprendimą ji praneša gamintojui. Pranešime yra pateikiamos ekspertizės išvados ir motyvuotas įvertinimas.

▼B

4. **Notifikuotosios įstaigos taikoma priežiūra**

4.1. Priežiūros tikslas yra užtikrinti, kad gamintojas deramai vykdytų iš patvirtintos kokybės sistemos kylančias prievoles.

4.2. Gamintojas leidžia notifikuotajai įstaigai inspektavimo tikslais patekti į gamybos, apžiūros ir bandymo bei sandėliavimo vietas ir teikia jai visą reikalingą informaciją, t. y.:

— kokybės sistemos dokumentaciją,

— kokybės duomenų įrašus, kaip antai: apžiūros ataskaitas ir bandymų duomenis, kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijos vertinimus ir kt.

4.3. Notifikuotoji įstaiga periodiškai atlieka patikrinimus, kad įsitikintų, jog gamintojas palaiko ir taiko kokybės sistemą, bei pateikia gamintojui patikrinimo protokolą.

4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali vizituoti gamintoją iš anksto nepranešusi. Tokių vizitacijų metu notifikuotoji įstaiga prireikus gali atlikti arba duoda nurodymą atlikti bandymus, kad įsitikintų, jog kokybės sistema gerai funkcionuoja. Notifikuotoji įstaiga gamintojui pateikia vizitacijos išvadą ir, jeigu buvo atliktas bandymas, bandymo išvadą.

5. Gamintojas ne mažiau kaip 10 metų nuo to laiko, kai buvo pagamintas paskutinis gaminys, saugo nacionalinėms institucijoms prieinamą:

— 3.1 punkto antrosios pastraipos antrojoje įtraukoje paminėtą dokumentaciją,

— 3.4 punkto antrojoje pastraipoje paminėtą informaciją apie pakeitimus,

— notifikuotosios įstaigos sprendimą ir išvadas, paminėtas 3.4 punkto paskutinėje pastraipoje, 4.3 punkte ir 4.4 punkte.

6. Kiekviena notifikuotoji įstaiga suteikia kitoms notifikuotosioms įstaigoms informaciją, susijusią su išduotais ir panaikintais kokybės sistemos patvirtinimais.

▼B

X PRIEDAS

GAMINIO PATIKRINIMAS

(F modulis)

1. Šis modulis apibūdina tvarką, kurios laikydamasis gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas tikrina ir patvirtina, kad gaminiai, kuriems taikomos 3 punkto nuostatos, atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus direktyvos reikalavimus.

2. Gamintojas imasi visų reikalingų priemonių, kad gamybos procesas garantuotų, jog gaminiai atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus direktyvos reikalavimus. Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas kiekvieną gaminį žymi ženklu CE ir parengia atitikties deklaraciją (žr. XV priedą).

3. Kad patikrintų, ar gaminiai atitinka direktyvos reikalavimus, notifikuotoji įstaiga atitinkamas ekspertizes ir bandymus gamintojo pasirinkimu atlieka arba tirdama ir bandydama kiekvieną gaminį, kaip nurodyta 4 punkte, arba tirdama ir bandydama statistiškai atrinktus gaminius, kaip nurodyta 5 punkte.

3a. Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas atitikties deklaracijos kopiją saugo ne mažiau kaip 10 metų nuo to laiko, kai buvo pagamintas paskutinis gaminys.

4. **Patikrinimas tiriant ir bandant kiekvieną gaminį**

4.1. Visi gaminiai yra atskirai tiriami ir atitinkamai bandomi, kaip nustatyta 5 straipsnyje paminėtame atitinkamame standarte (standartuose), arba yra atliekami lygiaverčiai bandymai siekiant patikrinti, ar jie atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomus direktyvos reikalavimus.

4.2. Notifikuotoji įstaiga prie kiekvieno patvirtinto gaminio pritvirtina arba leidžia pritvirtinti savo skiriamąjį numerį ir parengia atliktiems bandymams skirtą rašytinį atitikties sertifikatą.

4.3. Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas užtikrina, kad paprašytas jis gali pateikti notifikuotosios įstaigos išduotus atitikties sertifikatus.

5. **Statistinis patikrinimas**

5.1. Gamintojas pateikia savo gaminius vienarūšėmis partijomis ir imasi visų reikalingų priemonių, kad gamybos procesas garantuotų kiekvienos pagamintos partijos vienarūšiškumą.

5.2. Visus gaminius galima patikrinti vienarūšėmis partijomis. Iš kiekvienos partijos yra paimama atsitiktinė gaminių imtis. Imties gaminiai tiriami atskirai ir atitinkami bandymai, kaip nustatyta 5 straipsnyje paminėtame atitinkamame standarte (standartuose), yra atliekami, kad būtų užtikrinta, jog jie atitinka jiems taikomus direktyvos reikalavimus, ir būtų nustatyta, ar partija yra priimama, ar atmetama.

5.3. Statistinėje procedūroje yra naudojami šie elementai:

— taikytinas statistinis metodas,

— bandinių atrankos planas su jo taikymo apibūdinimu.

▼M1

Siekiant įvertinti reikalavimų išmetamiesiems teršalams atitiktį, taikoma XVII priede nustatyta procedūra.

▼B

5.4. Jei partijos yra priimamos, notifikuotoji įstaiga prie kiekvieno gaminio pritvirtina arba leidžia pritvirtinti savo skiriamąjį numerį ir parengia atliktiems bandymams skirtą rašytinį atitikties sertifikatą. Visi partiją sudarantys gaminiai gali būti pateikti rinkai, išskyrus tuos atrinktus gaminius, kurie neatitiko reikalavimų.

Jei partija yra atmetama, notifikuotoji įstaiga ar kompetentinga institucija imasi atitinkamų priemonių, kad ta partija nebūtų pateikta rinkai. Tais atvejais, kai partijos yra dažnai atmetamos, notifikuotoji įstaiga gali sustabdyti statistinę patikrą.

Gamintojas notifikuotosios įstaigos atsakomybe jos skiriamąjį numerį gali pritvirtinti gamybos procese.

5.5. Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas užtikrina, kad paprašytas jis gali pateikti notifikuotosios įstaigos išduotus atitikties sertifikatus.

▼B

XI PRIEDAS

VIENETO PATIKRINIMAS

(G modulis)

1. Šis modulis apibūdina tvarką, kurios laikydamasis gamintojas užtikrina ir deklaruoja, kad atitinkamas gaminys, kuriam buvo išduotas 2 punkte paminėtas sertifikatas, atitinka jam taikomus direktyvos reikalavimus. Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas gaminį žymi ženklu CE ir parengia atitikties deklaraciją (žr. XV priedą).

2. Notifikuotoji įstaiga tiria atskirą gaminį ir atlieka atitinkamus bandymus, kaip nustatyta 5 straipsnyje paminėtame atitinkamame standarte (standartuose), arba lygiaverčius bandymus, kad užtikrintų, jog jis atitinka atitinkamus direktyvos reikalavimus.

   Notifikuotoji įstaiga prie patvirtinto gaminio pritvirtina arba leidžia pritvirtinti savo skiriamąjį numerį ir parengia atliktiems bandymams skirtą sertifikatą.

3. Techninės dokumentacijos paskirtis – sudaryti galimybes įvertinti, ar gaminys atitinka direktyvos reikalavimus, ir suprasti gaminio projektą, gamybą ir veikimą (žr. XIII priedą).

▼B

XII PRIEDAS

VISIŠKAS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

(H modulis)

1. Šis modulis apibūdina tvarką, kurios laikydamasis gamintojas, vykdantis 2 punkto įsipareigojimus, užtikrina ir deklaruoja, kad atitinkami gaminiai atitinka jiems taikomus direktyvos reikalavimus. Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas privalo žymėti ženklu CE kiekvieną gaminį ir parengti atitikties deklaraciją (žr. XV priedą). Prie ženklo CE yra pridedamas notifikuotosios įstaigos, atsakingos už 4 punkte nurodytą priežiūrą, skiriamasis numeris.

2. Gamintojas projektuoja, gamina bei galutinį gaminį tikrina ir bando pagal patvirtintą kokybės sistemą, kaip nurodyta 3 punkte, ir jam yra taikoma priežiūra, nurodyta 4 punkte.

3. **Kokybės sistema**

3.1. Gamintojas notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką įvertinti jo kokybės sistemą.

Paraiškoje yra nurodoma:

— visa svarbi informacija apie numatytą gaminio kategoriją,

— su kokybės sistema susijusi dokumentacija.

3.2. Kokybės sistema užtikrina, kad gaminiai atitinka jiems taikomus direktyvos reikalavimus.

Visi elementai, gamintojo priimti reikalavimai ir nuostatos yra sistemingai ir tvarkingai dokumentuojami veiklos krypčių, procedūrų ir nurodymų rašytine forma. Ši kokybės sistemos dokumentacija garantuoja bendrą kokybės užtikrinimo veiklos krypčių ir procedūros, pvz., kokybės programų, planų, instrukcijų ir duomenų, supratimą.

Joje visų pirma tinkamai aprašoma:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, administracijos pareigos ir įgaliojimai dėl gaminių kokybės,

— taikytinos techninės projekto charakteristikos, įskaitant taikomus standartus, ir, tais atvejais, kai 5 straipsnyje paminėti standartai taikomi iš dalies, būdai, kuriais bus siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi gaminiams taikomų direktyvos esminių reikalavimų,

— projektavimo kontrolė ir projekto patikros būdai, procesai ir sistemingi veiksmai, kurie bus taikomi projektuojant gaminius, priklausančius tai gaminių kategorijai,

— taikytini atitinkami gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo būdai, procesai ir sistemingi veiksmai,

— prieš gamybą, gamybos metu ir baigus gamybą atliktinos ekspertizės ir bandymai bei jų atlikimo dažnumas,

— kokybės duomenų įrašai, kaip antai: apžiūros ataskaitos ir bandymų duomenys, kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos vertinimai ir kt.,

— reikalaujamos projekto ir gaminio kokybės pasiekimo bei veiksmingo kokybės sistemos veikimo tikrinimo būdai.

3.3. Notifikuotoji įstaiga įvertina kokybės sistemą, kad nustatytų, ar ji atitinka 3.2 punkte paminėtus reikalavimus. Ji daro prielaidą, kad kokybės sistemos, kurios laikosi atitinkamo suderinto standarto (EN 29001), šiuos reikalavimus atitinka.

Patikrinimo grupėje turi būti bent vienas narys, turintis atitinkamos gaminio technologijos vertintojo patirtį. Įvertinimo procedūra apima ir gamintojo patalpų vizitavimą.

Sprendimas yra pranešamas gamintojui. Pranešime yra pateikiamos ekspertizės išvados ir motyvuotas įvertinimas.

3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti iš patvirtintos kokybės sistemos kylančias prievoles ir ją palaikyti, kad ji išliktų tinkama ir veiksminga.

Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas nuolat informuoja kokybės sistemą patvirtinusią notifikuotąją įstaigą apie numatomus kokybės sistemos pakeitimus.

▼B

Notifikuotoji įstaiga įvertina pasiūlytus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės sistema ir toliau atitinka 3.2 punkte paminėtus reikalavimus, ar reikia ją iš naujo įvertinti.

Savo sprendimą ji praneša gamintojui. Pranešime yra pateikiamos ekspertizės išvados ir motyvuotas įvertinimas.

4. **Notifikuotosios įstaigos atliekama EB priežiūra**

4.1. Priežiūros tikslas yra užtikrinti, kad gamintojas deramai vykdytų iš patvirtintos kokybės sistemos kylančias prievoles.

4.2. Gamintojas leidžia notifikuotajai įstaigai inspektavimo tikslais patekti į projektavimo, gamybos, apžiūros ir bandymo bei sandėliavimo vietas ir teikia jai visą reikalingą informaciją, t. y.:

— kokybės sistemos dokumentaciją,

— projektinėje kokybės sistemos dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., analizės, apskaičiavimų, bandymų ir kt. rezultatus,

— gamybinėje kokybės sistemos dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., apžiūros ataskaitas ir bandymų duomenis, kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijos vertinimus ir kt.

4.3. Notifikuotoji įstaiga periodiškai atlieka patikrinimus, kad įsitikintų, jog gamintojas palaiko ir taiko kokybės sistemą, bei pateikia gamintojui patikrinimo protokolą.

4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali vizituoti gamintoją iš anksto nepranešusi. Tokių vizitacijų metu notifikuotoji įstaiga prireikus gali atlikti arba paprašyti atlikti bandymus, kad įsitikintų, jog kokybės sistema deramai funkcionuoja; gamintojui ji pateikia vizitacijos protokolą ir, jeigu buvo atliktas bandymas, bandymo protokolą.

5. Gamintojas ne mažiau kaip 10 metų nuo to laiko, kai buvo pagamintas paskutinis gaminys, saugo nacionalinėms institucijoms prieinamą:

— 3.1 punkto antrosios pastraipos antrojoje įtraukoje paminėtą dokumentaciją,

— 3.4 punkto antrojoje pastraipoje paminėtą informaciją apie pakeitimus,

— notifikuotosios įstaigos sprendimus ir išvadas, paminėtus 3.4 punkto paskutinėje pastraipoje, 4.3 punkte ir 4.4 punkte.

6. Kiekviena notifikuotoji įstaiga siunčia kitoms notifikuotosioms įstaigoms atitinkamą informaciją, susijusią su išduotais ir panaikintais kokybės sistemos patvirtinimais.

▼**M1**

XIII PRIEDAS

GAMINTOJO PATEIKIAMI TECHNINIAI DOKUMENTAI

V, VII, VIII, IX, XI ir XVI prieduose paminėta techninė dokumentacija turi apimti visus gamintojo naudojamus svarbius duomenis ar būdus, kad užtikrintų, jog sudedamosios dalys ar laivas atitinka jiems keliamus esminius reikalavimus.

Techninėje dokumentacijoje turi būti suprantamai išdėstyta gaminio konstrukcija, gaminimas ir veikimas bei sudaryta galimybė įvertinti, ar jis atitinka šios direktyvos reikalavimus.

Įvertinimui svarbi dokumentacija yra:

a) bendras tipo aprašymas;

b) eskizinis projektas ir sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir kiti gamybiniai brėžiniai bei schemos;

c) paminėtiems brėžiniams bei schemoms ir gaminio veikimui suprasti reikalingi aprašymai ir paaiškinimai;

d) visiškai ar iš dalies taikytų 5 straipsnyje paminėtų standartų sąrašas ir, jei 5 straipsnyje paminėti standartai nebuvo taikomi, priimtų sprendimų siekiant laikytis esminių reikalavimų aprašymai;

e) projekto apskaičiavimų, atliktų tyrimų ir kiti rezultatai;

f) stabilumo pagal Esminių reikalavimų 3.2 punktą ir plūdrumo pagal Esminių reikalavimų 3.3 punktą (I priedo A dalis) bandymų ataskaitos ar apskaičiavimai;

g) išmetamųjų teršalų bandymų ataskaitos, įrodančios Esminių reikalavimų 2 skirsnio (I priedo B dalis) atitikimą;

h) garso skleidimo bandymų ataskaitos ar etaloninių laivų duomenys, įrodantys Esminių reikalavimų 2 skirsnio (I priedas C dalis) atitikimą.

▼B

XIV PRIEDAS

MINIMALŪS KRITERIJAI, Į KURIUOS VALSTYBĖS NARĖS TURI ATSIŽVELGTI PASKELBDAMOS ĮSTAIGAS

▼M1

1. Įstaiga, jos direktorius ir darbuotojai, atsakingi už patikrinamųjų bandymų atlikimą, negali būti nei 1 straipsnyje nurodytų tikrinamų gaminių projektuotojai, gamintojai, tiekėjai ar montuotojai, nei šių asmenų įgaliotieji atstovai. Jie taip pat negali tiesiogiai ar kaip įgaliotieji atstovai būti susiję su minėtų gaminių projektavimu, statyba, pardavimu ar eksploatacija. Tai nekliudo gamintojui ir įstaigai keistis technine informacija.

1a. Notifikuotoji įstaiga turi būti nepriklausoma ir nekontroliuojama gamintojų ar tiekėjų.

▼B

2. Įstaiga ir jos darbuotojai patikrinimus atlieka laikydamiesi didžiausio profesinio sąžiningumo ir techninio kompetentingumo principų, ir jie yra laisvi nuo bet kokio, visų pirma patikrinimo rezultatais suinteresuotų asmenų ar asmenų grupių, spaudimo, o ypač nuo finansinių paskatų, kurios galėtų turėti įtakos jų nuomonei ar inspektavimo rezultatams.

3. Įstaiga turi turėti reikalingų darbuotojų ir būtinas patalpas, kad galėtų deramai atlikti su patikrinimu susijusias administracines bei technines užduotis. Jai taip pat turi būti prieinama specialiems patikrinimams reikalinga įranga.

4. Už inspektavimą atsakingi darbuotojai:

— yra gerai pasirengę techniniu ir profesiniu atžvilgiu,

— pakankamai nusimano apie atliekamų bandymų reikalavimus ir turi deramą tokių bandymų patirtį,

— sugeba rengti sertifikatus, protokolus ir ataskaitas, reikalingas bandymų rezultatams patvirtinti.

5. Turi būti užtikrintas inspektavimo tarnybos nešališkumas. Darbuotojų atlyginimas nepriklauso nuo atliktų bandymų skaičiaus ar tokių bandymų rezultatų.

6. Įstaiga turi turėti civilinės atsakomybės draudimą, jei pagal nacionalinę teisę už ją atsakomybės neprisiima valstybė arba valstybė narė pati nėra tiesiogiai atsakinga už bandymus.

7. Įstaigos darbuotojams yra privalu laikyti paslaptyje visą informaciją, gautą atliekant savo užduotis (išskyrus valstybės, kurioje ji veikia, kompetentingas administracines institucijas) pagal direktyvą ar jai taikomas nacionalinės teisės nuostatas.

▼M1

XV PRIEDAS

RAŠYTINĖ ATITIKTIES DEKLARACIJA

1. Rašytinė direktyvos nuostatų atitikties deklaracija privalo visada būti kartu su:

   a) pramoginiu ir asmeniniu laivu ir pridėta prie laivo žurnalo (I priedo A dalies 2.5 punktas);

   b) II priede paminėtomis sudedamosiomis dalimis;

   c) varomaisiais varikliais ir pridėta prie laivo žurnalo (I priedo B dalies 4 skirsnis).

2. Rašytinėje atitikties deklaracijoje turi būti šie punktai ([1]):

   a) gamintojo ar Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo ūkio subjekto pavadinimas ir adresas ([2]);

   b) 1 punkte nurodyto gaminio aprašymas ([3]);

   c) taikytų atitinkamų suderintų standartų nuorodos arba charakteristikų, kurių atitiktis deklaruojama, nuorodos;

   d) tam tikrais atvejais, kitų taikytų Bendrijos direktyvų nuorodos;

   e) tam tikrais atvejais, paskelbtosios įstaigos išduoto EB tipo tyrimo sertifikato nuoroda;

   f) tam tikrais atvejais, paskelbtosios įstaigos pavadinimas ir adresas;

   g) asmens, įgalioto pasirašyti gamintojo ar Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

3. Šių gaminių:

   — bortinių variklių ir varomųjų laivagalio variklių be vientiso išmetimo,

   — pagal Direktyvą 97/68/EB patvirtinto tipo variklių, kurie atitinka pastarosios direktyvos I priedo 4.2.3. punkte numatytą II etapą, ir

   — pagal Direktyvą 88/77/EEB patvirtinto tipo variklių,

   atitikties deklaracijoje, papildant 2 punkto informaciją, pateikiamas gamintojo patvirtinimas, kad pagal gamintojo pateiktą instrukciją pramoginiame laive įmontuotas variklis atitiks šios direktyvos reikalavimus išmetamiesiems teršalams ir kad šio variklio negalima pradėti eksploatuoti tol, kol pramoginis laivas, į kurį šis variklis bus montuojamas, nebus pripažintas atitinkantis, jei tai būtina, atitinkamą šios direktyvos nuostatą.

([1]) Deklaracija yra parengiama I priedo A dalies 2.5 punkte nustatyta kalba (kalbomis).
([2]) Įmonės (firmos) pavadinimas ir visas adresas; įgaliotasis atstovas taip pat turi pateikti gamintojo įmonės (firmos) pavadinimą ir adresą.
([3]) Tam tikrais atvejais gaminio modelio aprašymas, tipas, serijos numeris.

▼M1

XVI PRIEDAS

PRODUKTO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

(E modulis)

1. Šis modulis apibūdina tvarką, kurios laikydamasis gamintojas, vykdantis 2 punkto įpareigojimus, užtikrina ir deklaruoja, kad atitinkami gaminiai atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomos direktyvos reikalavimus. Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas kiekvieną gaminį žymi ženklu „CE" ir parengia rašytinę atitikties deklaraciją. Prie ženklo „CE" yra pridedamas paskelbtosios įstaigos, atsakingos už 4 punkte nurodytą priežiūrą, skiriamasis numeris.

2. Gamintojas taiko patvirtintą kokybės kontrolės sistemą galutiniam gaminio patikrinimui ir bandymui, kaip nurodyta 3 punkte, ir yra prižiūrimas, kaip nurodyta 4 punkte.

3. Kokybės sistema

3.1. Gamintojas pasirinktai paskelbtajai įstaigai pateikia paraišką įvertinti jo atitinkamiems gaminiams taikomą kokybės sistemą.

Paraiškoje yra nurodoma:

— visa svarbi informacija apie numatytą gaminio kategoriją,

— su kokybės sistema susijusi dokumentacija,

— tam tikrais atvejais – patvirtinto tipo techninė dokumentacija ir EB tipo tyrimo sertifikato kopija.

3.2. Taikant šią kokybės sistemą, kiekvienas gaminys turi būti patikrintas ir turi būti atliekami 5 straipsnyje nurodytuose atitinkamuose standartuose nustatyti bandymai arba lygiaverčiai bandymai, siekiant užtikrinti, kad jis atitinka atitinkamus šios direktyvos reikalavimus. Visi elementai, gamintojo priimti reikalavimai ir nuostatos turi būti sistemingai ir tvarkingai dokumentuojami veiklos krypčių, procedūrų ir nurodymų rašytine forma. Ši kokybės sistemos dokumentacija turi sudaryti galimybes nuosekliai išsiaiškinti kokybės programas, planus, instrukcijas ir duomenis.

Joje pirmiausia deramai aprašoma:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, administracijos pareigos ir įgaliojimai gaminių kokybės atžvilgiu,

— taikytini gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo būdai, procesai ir sistemingi veiksmai,

— patikrinimai ir bandymai, kurie bus atliekami baigus gamybą,

— veiksmingo kokybės sistemos veikimo tikrinimo būdai,

— kokybės duomenų įrašai, kaip antai: apžiūros ataskaitos ir bandymų duomenys, kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos vertinimai ir kt.

3.3. Paskelbtoji įstaiga įvertina kokybės sistemą, kad nustatytų, ar ji atitinka 3.2 punkte paminėtus reikalavimus.

Ji daro prielaidą, kad kokybės sistemos, kurios laikosi atitinkamo suderinto standarto, šiuos reikalavimus atitinka.

Patikrinimo grupėje turi būti bent vienas narys, turintis atitinkamos gaminio technologijos įvertinimo patirtį. Įvertinimo procedūroje turi būti numatomas patikrinimo vizitas į gamintojo patalpas.

Sprendimas turi būti pranešamas gamintojui. Pranešime yra pateikiamos patikrinimo išvados ir motyvuotas įvertinimas.

3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti iš patvirtintos kokybės sistemos kylančias prievoles ir ją palaikyti, kad ji išliktų tinkama ir veiksminga.

Gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas nuolat informuoja kokybės sistemą patvirtinusią paskelbtąją įstaigą apie numatomus kokybės sistemos pakeitimus.

Paskelbtoji įstaiga įvertina pasiūlytus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės sistema ir toliau atitinka 3.2 punkte paminėtus reikalavimus, ar reikia ją iš naujo įvertinti.

Savo sprendimą ji praneša gamintojui. Pranešime yra pateikiamos tyrimų išvados ir motyvuotas įvertinimas.

4. Paskelbtosios įstaigos taikoma priežiūra

▼M1

4.1. Priežiūros tikslas yra užtikrinti, kad gamintojas deramai vykdytų iš patvirtintos kokybės sistemos kylančias prievoles.

4.2. Gamintojas leidžia paskelbtajai įstaigai inspektavimo tikslais patekti į gamybos, apžiūros ir bandymo bei sandėliavimo vietas ir teikia jai visą reikalingą informaciją, t. y.:

— kokybės sistemos dokumentaciją,

— techninę dokumentaciją,

— kokybės duomenų įrašus, kaip antai: apžiūros ataskaitas ir bandymų duomenis, kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijos vertinimus ir kt.

4.3. Paskelbtoji įstaiga periodiškai atlieka patikrinimus, kad įsitikintų, jog gamintojas palaiko ir taiko kokybės sistemą, bei pateikia gamintojui patikrinimo ataskaitą.

4.4. Be to, paskelbtoji įstaiga gali vizituoti gamintoją iš anksto nepranešusi. Tokių vizitacijų metu paskelbtoji įstaiga prireikus gali atlikti arba duoda nurodymą atlikti bandymus, kad įsitikintų, jog kokybės sistema gerai funkcionuoja. Paskelbtoji įstaiga gamintojui pateikia apsilankymo ataskaitą ir, jeigu buvo atliktas bandymas, bandymo ataskaitą.

5. Gamintojas ne mažiau kaip 10 metų nuo to laiko, kai buvo pagamintas paskutinis gaminys, saugo nacionalinėms institucijoms prieinamą:

— 3.1 punkto antrosios pastraipos trečiojoje įtraukoje paminėtą dokumentaciją,

— 3.4 punkto antrojoje pastraipoje paminėtą informaciją apie pakeitimus,

— paskelbtosios įstaigos sprendimą ir ataskaitas, paminėtas 3.4 punkto paskutinėje pastraipoje, 4.3 punkte ir 4.4 punkte.

6. Kiekviena paskelbtoji įstaiga suteikia kitoms paskelbtosioms įstaigoms informaciją, susijusią su išduotais ir panaikintais kokybės sistemos patvirtinimais.

▼M1

XVII PRIEDAS

PRODUKCIJOS ĮVERTINIMO ATITIKTIS IŠMETAMIESIEMS TERŠALAMS IR TRIUKŠMO SKLEIDIMUI

1. Tikrinant variklių šeimos atitiktį, iš serijos paimamas variklių pavyzdys. Gamintojas, notifikuotajai įstaigai pritarus, nustato to pavyzdžio dydį n.

2. Iš pavyzdžio rezultatų gautas aritmetinis vidurkis X apskaičiuojamas kiekvienai patikrintai teršalus ir triukšmą skleidžiančiai sudėtinei daliai. Manoma, kad serijos gaminiai atitinka reikalavimus (sprendimą), jei tenkinamos šios sąlygos:

   $X + K.\ S \leq L$

   S yra standartinė nuokrypa, kai:

   $$S^2 = \sum (x - X)^2/(n - 1)$$

   X = rezultato aritmetinis vidurkis

   x = konkretus pavyzdžio rezultatas

   L = atitinkama ribinė vertė

   n = variklių skaičius pavyzdyje

   k = statistinis koeficientas, kuris priklauso nuo n ir yra pateiktas šioje lentelėje:

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

   jeigu $n \geq 20$, $k = 0{,}860/\sqrt{n}$